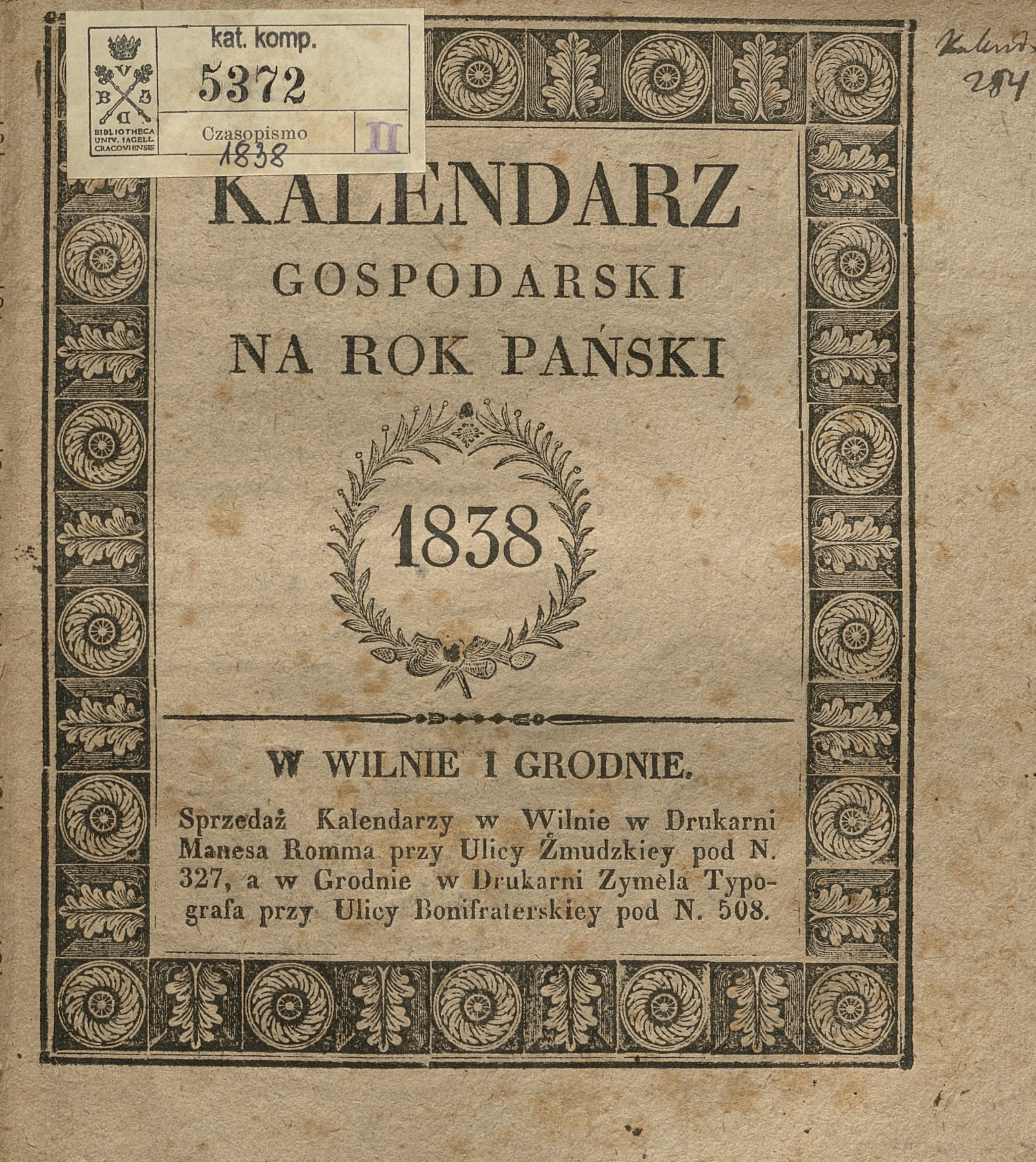
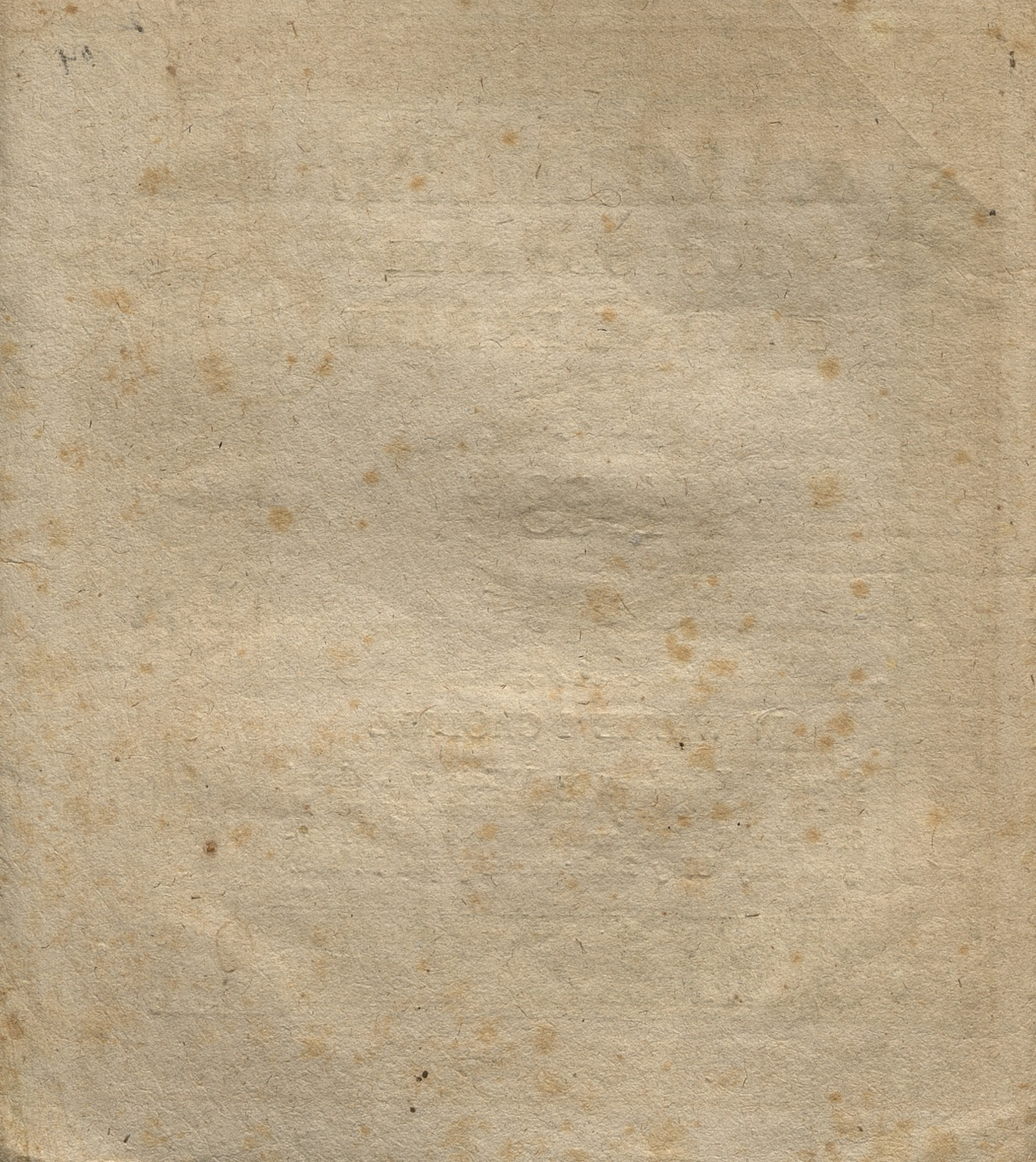
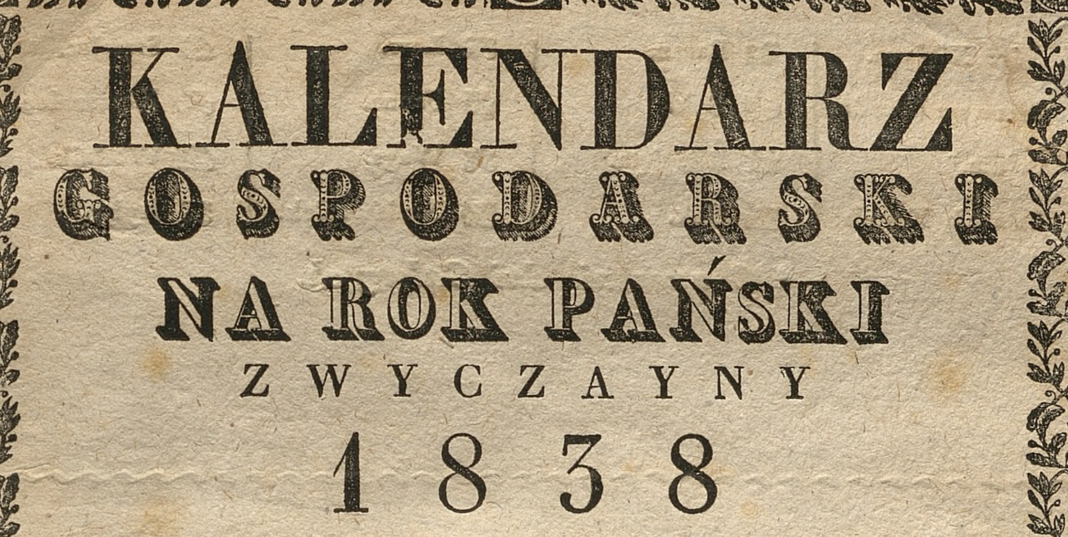

KALENDARZ
GOSPODARSKI
NA ROK PAŃSKI
1838

W WILNIE I GRODNIE.

Sprzedaż Kalendarzy w Wilnie w Drukarni Manesa Romma przy Ulicy Żmudzkiey pod N. 327, a w Grodnie w Drukarni Zymela Typografa przy Ulicy Bonifraterskiey pod N. 508.

KALENDARZ GOSPODARSKI

NA ROK PAŃSKI

ZWYCZAYNY

1838

Zawierający w sobie dni 365, oraz Swięta Rzymskie i Ruskie z oznaczeniem dni galowych; Epochy znakomitsze; tabelę wschodu i zachodu słońca; odmiany xiężyca; wiadomości i doświadczenia gospodarskie i astronomiczne; ciekawe rozmaitości i anekdoty; przepowiednie zmiany powietrza; tabelę procentową; pryncypalnieysze jarmarki, oraz święta i posty Staro-Zakonnych.

МѢСЯЦОСЛОВЪ

ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ

НА 1838 ГОДЪ,

Который есть простымъ содержитъ въ себѣ 365 дней.

W WILNIE I GRODNIE

w Drukarni Manesa Romma i Zymela Typografa.

ODMIANY XIĘŻYCA I ZNAKI ZODYATYCZNE.

Nów Xiężyca.	Baran.	Lew.	Strzelec.
Pierwsza Kwadra.	Byk.	Panna.	Kozierożec.
Pełnia.	Bliźnięta.	Waga.	Wodnik.
Ostatnia Kwadra.	Rak.	Niedźwiadek.	Ryby.

* *Oznaczenie dni Galowych.*

Pozwolono drukować. Wilno, dnia 19 Maja 1837 roku.

Cenzor Paweł Kukolnik.

Nazwisko i znak Astronomiczny Planety. Słońce ☉	Odległego od słońca na promieni ziemskich.	Potrzebuje na przebieżenie około słońca. lat	dni	godzin	Nazwisko i znak Astronomiczny Planety.	Odległego od słońca na promieni ziemskich.	Potrzebuje na przebieżenie około słońca. lat	dni	godzin
1, Xiężyc ☾	60	1	—	—	7, Westa	63,076	4	129	4
2, Merkury ☿	9,391	—	87	23	8, Ceres ⚳	65,502	4	220	2
3, Wenus ♀	17,547	—	224	16	9, Pallas ⚴	65,503	4	220	17
4, Ziemia ♁	24,260	1	—	—	10, Jowisz ♃	126,220	11	312	20
5, Mars ♂	36,965	1	321	16	11, Saturn ♄	231,457	29	154	13
6, Juno ⚵	65,798	3	239	3	12, Uran ♅	463,457	83	52	4

LICZBY ZWROTOW KALENDARSKICH.

Podług Star: Kalendar:			Podług Now: Kalendar:
XV.	Złota Liczba	XV.	
XXVII.	Okrąg Słońca	XXVII.	
XV.	Epakta	IV.	
XI.	Poczet Rzymski	XI.	
B.	Litera Niedzielna	G.	

ROK PERYODU JULIUSZOWEGO 6551.

Mięsopustu od Nowego roku do Popielcu Niedziel 6 dni 4.

RUCHOME SWIĘTA:

RZYMSKIE.	RUSKIE.
Niedzie: Starozapust. 30 Janu: vs. 11 Lut: ns.	Недѣля Мясопустная . . . 6 Февраля.
Popielec . . . . 16 Febr: vs. 28 Lut: ns.	Недѣля Сыропустная . . . 13 Февраля.
Wielkanoc . . . 3 Apr: vs. 15 Kwie: ns.	Пасха Христова . . . . 3 Апрѣля.
Krzy: dn. 9, 10, 11 Maj: vs. 21, 22, 23 Maj: ns.	Вознесеніе Господне . . . . . 12 Маія.
Wniebowstą: Pańsk: 12 Maja vs. 24 Maj: ns.	Пятдесятница . . . . . . 22 Маія.
Zielone Swiątki . . 22 Maja vs. 3 Czer: ns.	Мясопустъ Петровъ . . . 29 Маія.
Boże Ciało . . . . 2 Jun: vs. 14 Czer: ns.	Петрова поста . . 4 Недѣли и 2 дни.
Niedziel po Zielonych Swiątk: 26 vs. 25 ns.	Мясопустъ Спасовъ . . . . 31 Іюля.
Niedziela I. Adwen: 27 Nov: vs. 2 Grud: ns.	Мясопустъ Филиповъ . . . 14 Ноября.

Wielkanoc Rzymska razem z Ruską.

SUCHEDNI PRZYPADAJĄ.

V. S. Pierwsze, w Lutym 23, 25 i 26.
Drugie, w Maju 25, 27 i 28.
Trzecie, w Wrześniu 21, 23 i 24.
Czwarte, w Grudniu 14, 16 i 17.

N. S. Pierwsze, w Marcu 7, 9, 10.
Drugie, w Czerwcu 6, 8, 9.
Trzecie, w Wrześniu 19, 21, 22.
Czwarte, w Grudniu 19, 21, 22.

ЧИСЛО ЛѢТЪ.

Отъ сотворенія Міра по Греческимъ хронографамъ - - - - - -	7346 годъ.
Отъ Юліянскаго Періода - - - - - - - - - - - - - - - - -	6551 годъ.
Отъ сотворенія Міра по Римскимъ хронографамъ - - - - - - -	5787 годъ.
Отъ сотворенія Міра по Еврейскимъ ——— - - - - - - - - -	5598 годъ.

ЧИСЛО ВОЗВРАТОВЪ МѢСЯЦОСЛОВНЫХЪ.

Индыктъ	АІ.	11.
Кругъ Солнцу	І.	10.
Вруцелѣто	Е.	5.
Кругъ Лунѣ	ВІ.	12.
Основаніе	ЕІ.	15.
Епакта	Ж.	6.
Ключь граный		Л.

Мясоястія продолжается 6 Недѣль и 2 дни.

EPOCHY ZNAKOMITSZE.

Od Stworzenia świata podł: Grekow 7346
— — — — — — — — — Rzymian 5787
— — — — — — — — — Żydow - 5598
Od Potopu podług Grekow - - - 5104
— — — — — — Rzymian - - - 4131
Od założenia Miasta Rzymu podług Varrona - - - - - - - - - - 2591
Od Narodzenia Chrystusa Pana w Betlejem Judzkiém 25 Decembra r. 37 i ostatniego panowania Heroda Askalonity, a 40 roku panowania Augusta Cesarza Rzymskiego - - 1838
Od Śmierci Krzyżowey Chrystusa P. 1805
Od założenia Miasta Londynu przez Rzymian - - - - - - - - - 1788
Od Soboru powszechnego VI, a Konstantynopolskiego III, na którym potępiona herezyja Monotelitow i Jednowolcow - - - - - - - - 1158
Od Soboru powszech: VII, a Niceńskiego II, przeciw: Obrazoborcom 1051
Od Soboru powszech: VIII, a Konstantynopol: IV, i ostatniego na Wschodzie - - - - - - - - - - 969
Od Soboru powszech: IX, a Laterańskiego I, dla starania się pomocy przeciwko Saracenom na odebranie ziemi świętey - - - - - - 826
Od zwołania Soboru w Clermont we Francyi przez Papieża Urbana II, na pierwszą Krucyatę - - - - 743
Od Soboru powszech: X, a Laterańs: II, przeciwko Anakletowi i innym 699
Od Soboru powszech: XI, a Laterań: III, na powrócenie Kościelney karności i potępienie Waldensow i Albigensow - - - - - - - - 659
Od Soboru powszech: XII, a Laterań: IV, na potępienie powtórne Albigensow i innych - - - - - - 623
Od Soboru powszechn: XIII, a Lugduńskiego I, dla złożenia Fryderyka Cesarza i przyjęcia wyprawy do ziemi świętey - - - - - - 593
Od Soboru powszechn: XIV, a Lugduń: II, na odzyskanie ziemi śtey 544
Od Soboru powszech: XV, Wiedeńskiego na potępienie błędow Bengwardow i Begwinow, oraz Kwietystow i zgaszenia Zakonu Templaryuszow - - - - - - - - - 527
Od Soboru powszech: XVI, Florenckiego - - - - - - - - - - - - 400
Od Soboru powszech: XVII, a Laterań: V, na zniesienie zborzyszcza Pizańskiego i na wyprawę przeciwko Turkom, zaczęty 1512, zakończony 1517 roku - - - - - - 321
Od Soboru Trydentskiego rozpoczętego przez Pap: Pawła III, r. 1545, Juliusz III i Pius IV kontynuowali, nakoniec tenże Pius IV, 1563 roku, szczęśliwym skutkiem zakończył na Zachodzie - - - - - - 275
Od przyłączenia do Austryi od Polski jedney części Galicyi - - - - - 66
Od zawarcia pokoju z Turkami w Kuczuk-Kainardży przez Grafa Rumiancowa Zadunayskiego - - - 64
Od przyłączenia do Austryi od Polski drugiey części Galicyi - - - - 43
Od Narodzenia Jego Imperatorskiey Mości Cesarza Wszech Rossyy i Króla Polskiego NIKOŁAJA PAWŁOWICZA - - - - - - - 42
Od Wstąpienia na Tron Rossyyski Nayjaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy i Króla Polskiego NIKOŁAJA PAWŁOWICZA - - - - 13
Od Wstąpienia na Tron Polski - - 13
Od Szczęśliwey Koronacyi Jego Imperatorskiey Mości NIKOŁAJA PAWŁOWICZA Samowładnącego Całą Rossyą i Jey Imperatorskiey Mości ALEXANDRY TEODOROWNY w Moskwie na Cesarstwo Rossyyskie - - - - - - - - 12
Od Szczęśliwey Koronacyi w Warszawie na Królestwo Polskie - - - 9
Od obrania 259 Papieża Grzegorza XVI, z domu Capelari narodzonego 18 września 1765. - - - - - - - 8

JANUARIUS,	ГЕНВАРЬ,	STYCZEN ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Luty w Styczniu.
		Nazwane jest Imie Jego JEZUS. Luc. 2.			
1	S.	NOWY ROK. Fulgen.	ОБРѢЗАН: ГОСП.	13	Hilaryusza Pap.
		Albowiem pomarli, którzy szukali. Mat. 2.			Joan. 2.
2	N.	Nied. po N. R. Makar.	Н. предъ Богоявле.	14	N. 2 po 3 Król.
3	P.	Daniela M. i Genow.	Małachija Proroka.	15	Pawła 1 Pust.
4	W.	Tytusa Biskupa i Mę.	Sobor 70 Apostołow.	16	Marcella Papie.
5	S.	Telesfora Pap. i Męcz.	Fteopemta Mu. *Post.*	17	Antoniego Opat.
6	C.	Trzech Królow.	Богоявлен: Господ.	18	Katedra S. Piot.
7	P.	Julijana i Lucyjana.	*Sobor Sw. Joanna.*	19	Ferdynan. Kró.
8	S.	Rygober. i Seweryna.	Heorhija Chozowita.	20	Fabija: i Sebasty.
		Synu, cożeś nam to tak uczynił? Luc. 2.			Mat. 8.
9	N.	1 po 3 Król. Marcyja.	Н. 1 по Богоявленіи	21	N. 3 po 3 Król.
10	P.	Agatona i Wilhelma.	Hryhoryja Episkopa.	22	Wincente. Mę.
11	W.	Hygina Pap. i Męcz.	Fteodosija Prepod.	23	Zaśl. P. M. Jana.
12	S.	Raynolda i Honoraty.	Tatijany Muczeńnicy.	24	Tymoteusza Bis.
13	C.	Hilaryusza i Felixa.	Ermiła i Stratonika.	25	Nawr. S. Pawła.
14	P.	Hilarego i Anastazyi.	Muczeńni. Synaysk.	26	Polikarpa Bisk.
15	S.	Pawła Pierw. Pustel.	Pawła Ftyweyskaho.	27	Jana Złotouste:
		Co mnie i tobie Niewiasto. Joan. 2.			Mat. 8.
16	N.	2 po 3 Król. N. Im. Jez.	Н. 2 по Богоявленіи.	28	N. 4 po 3 Król.
17	P.	Antoniego Opata i Pus.	Antonija Wielikaho.	29	Franciszka Sal.
18	W.	Katedra Sgo Piotra.	Aftanasija i Kiryłła.	30	Martyny Panny.
19	S.	Ferdynanda i Kanuta.	Makaryja Ehypets.	31	Piotra Wyznaw.
20	C.	Fabijana i Sebastyja.	Ewftymija Wielika.	1	*Feb:* Ig. B. *Wi.*
21	P.	Agnieszki Pan. i Mę.	Maxima Ispowied.	2	Grom. N. M. P.
22	S.	Wincentego i Anastaz.	Timofteja i Anastasi.	3	Błażeja B. i Mę.
		Patrz, abyś nikomu tego niepowiadał. Mat. 8.			Mat. 13.
23	N.	3 po 3 Król. Zaśl. P. M.	Н. 3 по Богоявленіи.	4	N. 5 po 3 Król.
24	P.	Tymoteusza Bis. i Mę.	Xenii Prepodobnyja.	5	Agaty Pa. i Mę.
25	W.	Nawróc. S. Pawła Apo.	Hryhoryja Ar. Epis.	6	Teofila i Dorot.
26	S.	Polikarpa Bisk. i Mę.	Xenefonta Prepodo.	7	Romualda Opat.
27	C.	Jana Złotoustego Bis.	Woz: Mo. S. Joan. Zł.	8	Jana z Matty.
28	P.	Ildefonsa Bis. i Karola.	Efrema Prepodob.	9	Apolonii P. i M.
29	S.	Franciszka Salezy. Bis.	Pre. Mo. S. Ihnat. Bo.	10	Scholastyki Pan:
		Alboś się ze mną za grosz nie zmówił. Mat. 20.			Mat. 20.
30	N.	Starozapust. Martyny.	Н. 4. Трехъ Святите.	11	N. Starozapust.
31	P.	Piotra Nol. i Marcelli.	Kyra i Joanna Czud.	12	Gaudentego Mę.

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak wodnika dn. 8 go. 12 mi. 0 w południe.

Ostatnia kwad. dn. 7 god. 2 mi. 5 rano.

Nów dn. 14 g. 3 min. 20 rano.

Pierw. kwa. dn. 20 go. 7 mi. 1 wieczorem.

Pełnia dn. 28 godz. 3 m. 20 wieczorem.

Maxymy Moralne.

Nie zasypiay na tym mieyscu, na którym obawiasz się, abyś sercem nie zgrzeszył, nie jedz z wszeteczniсą, ani pogląday na nią, ani na odzienie jey, jeśli zmożesz. Jeśli którego starca zapytasz o myślach twoich, otwieray je onemu dobrowolnie

FEBRUARIUS, ФЕВРАЛЬ, LUTY ma dni 28.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Marzec w Lutym.	B.Z. z.
1	W.	Ignacego Bi. i M. *Wig.*	Tryfona Muczeńnika.	13	Jordana i Fuski	
2	S.	Gromniczney N. M. P.	Стрѣтеніе Господ.	14	Walent. Kap. M.	
3	C.	Błażeja Bis. i Męczeń.	Symeona Pre. i Anny.	15	Fausta i Jowita.	
4	P.	Andrzeja i Weroniki.	Isidora Prepodob.	16	Julijanny P. M.	
5	S.	Agaty Panny i Męcz.	Ahafii Muczeńnicy.	17	Polikarpa Bisk.	
		A wszedłszy uczyniło owoc	*stokrotny.* Luc. 8.		Luc. 8.	
6	N.	Męsopustna. Doroty.	Н. Мясопустная.	18	N Męsopustna.	
7	P.	Romualda Opata.	Parftenija Episkopa.	19	Konrada Wyz.	
8	W.	Jana de Matta i Rych.	Fteodora Stratiłata.	20	Eucharego Bis.	
9	S.	Apolonii Pan. i Męcz.	Nikifora Muczeńnika.	21	Eleonory Pan.	
10	C.	Scholastyki Panny.	Charłampija Muczeń.	22	Kated. S. Piotr.	
11	P.	Lucyusza i Eufrozyny.	Własija Sw. Mucz.	23	Fulgen. Wyzn.	
12	S.	Gaudentego i Eulalii.	Meletija i Alexija.	24	Macieja Aposto.	
		Wiara twoja ciebie uzdrowiła.	Luc. 18.		Luc. 18.	
13	N.	Zapustna. Jordana.	Н. Сыропустная.	25	N. Zapustna.	
14	P.	Walentego Męczeńni.	Awxentija. *D. 1 post.*	26	Alexandra Bis.	
15	W.	Faustyna i Jowita Mm.	Onisyma Apostoła.	27	Fortun. i Anast.	
16	S.	Julijan: P. M. *Popiel.*	Pamfiła i Porfiryja.	28	Romana W. *Pop.*	
17	C.	Polikarpa i Sabina.	Fteodora Tyrona.	1	*Mar:* Albina Bi.	
18	P.	Konstancyi i Zuzanny.	Leona Wielikaho.	2	Helen. C. i Amel.	
19	S.	Konrada i Gabina Mę.	Archippa Apostoła.	3	Kunegundy Ces.	
		Nie samym chlebem żyje	*człowiek.* Mat. 4.		Mat. 4.	
20	N.	Wstępna. Euchare.	Н. 1 Поста.	4	N. Wstępna.	
21	P.	Eleonory Panny.	Tymofteja Prepodob.	5	Fryderyka Op.	
22	W.	Katedra Sgo Piotra.	Obr. Mo. MM. w Ewh.	6	Wiktory. i Kol.	
23	S.	Fulgentego W. *Such.*	Połykarpa Sw. Mucz.	7	Toma. z Ak. *Su.*	
24	C.	*Macieja Apostoła.*	*Obr. Cz. Ht. S. Joan.*	8	Jana Bożego W.	
25	P.	Wiktoryna Mę. *Such.*	Tarasija Otca.	9	Franc. Wd. *Su.*	
26	S.	Alexandra Bis. *Such.*	Porfiryja Episkopa.	10	40 Męczeń. *Su.*	
		A oblicze Jego rozjaśniało się	*jako słońce.* Mat. 17.		Mat. 17.	
27	N.	2 Sucha. Anastazyi.	Н. 2 Поста.	11	N. 2 Sucha.	
28	P.	Romana Opata Wyz.	Wasilija i Prokopija.	12	Grzegorza Pap.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak ryby d. 7 go. 2 mi. 41 rano.

Ostatnia kwad. dn. 5 go. 7 mi. 7 wieczorem.

Nów dn. 12 g. 1 m. 36 wieczorem.

Pierw. kwad. dn. 19 go. 8 mi. 4 rano.

Pełnia dn. 27 go. 10 min. 11 rano.

tak, jako się mają, ile takiemu, o którym się spodziewasz, że twoje sekreta zachowa.

Usiłuy, abyś się zatrudniał modlitwą, a przeto aby był oświecony rozum twóy. Rozważay grzechy twoje, a przebłagasz Boga za nie, i odpuści tobie.

Jeśli kto bliźniego swego w przytomności twojey posądza, chociażby posądzony był z tych liczby, którzy cię posądzają, powiedź mu z pokorą: Odpuść mi bracie móy; ponieważ i ja grzesznik i ułomny jestem, i winienem tych rzeczy, które mówisz, dla czego o nich słuchać nie mogę.

Poważay więcey nad siebie przyjacioł twoich we wszystkich rzeczach, jeśliby który przyjaciel uczynił tobie honor, powiedź im, że dla was to przyjaciele moi

MARTIUS, МАРТЪ, MARZEC ma dni 31.

D.	T.	Święta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Święta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Kwiecień w Marcu.
1	W.	Albina Bis. i Toby.	Ewdokii Prep. Muc.	13	Nicefora i Patr.
2	S.	Symphoryusza i Heleny.	Fteodota Sw: Mucz.	14	Zachary. i Mat.
3	C.	Fortunata i Kunegun.	Ewtropija i Kleonika.	15	Cyryja. i Longi.
4	P.	Kazimierza Królewic.	Herasima Prepodo.	16	Cyrylla i Tacyj.
5	S.	Przenies. S. Wacława.	Konona Muczeńnika.	17	Patrycy. i Gert.
		Przyszło do was Królewstwo Boże. Luc. 11.			Luc. 11.
6	N.	3 Głucha. Kolety.	Н. 3 Поста.	18	N. 3 Głucha.
7	P.	Tomasza z Akwinu.	Wasilija i Efrema.	19	Józ: Ob. N. M. P.
8	W.	Jana Bożego Wyzn.	Fteofiłakta Prepodob.	20	Joa. Oy. N. M. P.
9	S.	Franciszki Wdowy.	40 Muczeń. w Sewas.	21	Benedykta Opa.
10	C.	40 Męczeńnikow.	Kondrata Muczeńnik.	22	Pawła i Oktaw.
11	P.	Konstantyna i Pelagii.	Sofronija Patryarcha.	23	Ottona i Katarz.
12	S.	Grzegorza Papieża.	Fteofana i Hryhoryja.	24	Marka i Tymot.
		Zkąd kupiemy chleba, żeby ci jedli. Joan. 6.			Luc. 1.
13	N.	4 Srzodopost Nicefora.	Н. 4 Поста.	25	N. Srz. Zw. M. P.
14	P.	Zacharyjasza Biskupa.	Wenedykta Prepod.	26	Ludgiera Bisku.
15	W.	Cyryjaka i Longina.	Ahapija Muczeńnika.	27	Ruperta Bisku.
16	S.	Cyrylla i Tacyjana.	Sawina Sw. Muczeń.	28	Syxta i Gunter.
17	C.	Patrycego B. i Gertru.	*Alexija Prepodobn.*	29	Eustachego Op.
18	P.	Gabryela Ar. i Edwar.	Kiryłła Jerusalims.	30	Kwiryn. i Aniel.
19	S.	*Józefa Obl. N. M. P.*	Chrysanfta i Daryi.	31	Benijam. i Balbi.
		Ale Go znam i mowy Jego strzegę. Joan. 8.			Joan. 8.
20	N.	5 Biała. Joachima.	Н. 5 Поста.	1	*Apr.* N. 5 Biała
21	P.	Benedykta Opata.	Jakowa Episkopa.	2	Franci. z Pauli.
22	W.	Pawła B. i Oktawiana.	Wasilija Sw. Muczeń.	3	Rycharda Bisk.
23	S.	Ottona i Katarzyny.	Nikona Pre. Muczeń.	4	Izydora Bisku.
24	C.	Epigmeusza. *Wigilija.*	Zacharyja Ispowied.	5	Wincente. Fer.
25	P.	Zwiastowan. N. M. P.	Благовѣщ. Пр. Бого	6	Wilhelma i Cele.
26	S.	Teodozyusza i Kastul.	Sobor Hawryiła Arch.	7	Epifaniusza Bis.
		Powiedźcie, iż Pan ich potrzebuje. Mat. 21.			Mat. 21.
27	N.	6 Kwietna. Ruperta.	Н. 6 Вербная.	8	N. 6 Kwietna.
28	P.	Syxta i Guntermana.	Stefana i Iłariona.	9	Maryi Egipcy.
29	W.	Eustachego i Anastaze.	Marka Pr. i Kiryłła.	10	Ezechiela Pror.
30	S.	Kwiryna Mę. i Anieli.	Joanna Spisatela.	11	Leona Papieża.
31	C.	*Wielki.* Benijamina.	*Wielikiy Czetwiert.*	12	*Wielki Czwar.*

B.Z. Z.

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak barana dn. 9 go. 2 mi. 52 rano.

Porówn: dnia z nocą Początek wiosny.

Ostatnia kwad. dn. 7 go. 8 min. 4 rano.

Nów d. 13 g. 11 m. 20 wieczorem.

Pierw: kwa. d. 20 g. 11 min. 10 wieczorem.

Pełnia d. 29 g. 3 mi. 17 rano.

on uczynił mi ten honor, ani kosztuy nic bez towarzyszow.

Proszącemu pożyczyć, jeśli możesz, nie wzbraniay się.

Nie wspominay na sercu często tych, których dla miłości Bozkiey opuściłeś, ale na śmierć i potępienie pamiętay, i że żaden z nich w on czas nie pomoże ci.

Jeśli usiadłszy w mieszkaniu twoim, wspomnisz, że kto tobie, źle uczynił, wstań zaraz i modl się za niego w sercu twoim, aby mu Bóg odpuścił; tak bowiem

APRILIS, АПРѢЛЬ, KWIECIEN ma dni 30.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. May w Kwietniu.
1	P.	*Wielki.* Teodory Mę.	*Wielikiy Piatok.*	13	*Wielki Piątek.*
2	S.	*Wielka.* Franciszka.	*Wielikaja Subbota.*	14	*Wielka Sobota.*
		Oto mieysce, gdzie Go było położono. Mar. 16.			Mar. 16.
3	N.	Zmartw. Pań. Rychar.	Н. Пасха Христова	15	Zmartw. Pańsk.
4	P.	Pon. Wielk. Izydor.	Понедѣльь свѣтлый.	16	Poniedz. Wielk.
5	W.	Wincentego Ferreryu.	Вторникъ свѣтлый.	17	Aniceta i Rudol.
6	S.	Syxta Pa. i Wilhelma.	Ewtychija Otca.	18	Apolonius. Męc.
7	C.	Donata i Rufina.	Heorhija Episkopa.	19	Hermogen. i Paf.
8	P.	Apoloniusza i Dyonize.	Irodiona i Ahawa.	20	Sulpicyusza Mę.
9	S.	Maryi Egipcyjanki.	Ewpsychija Muczeń.	21	Anzelma i Sym.
		Iżeś mię uyrzał Tomaszu uwierzyłeś. Joan. 20.			Joan. 20.
10	N.	Przewodna. Ezechiel.	Н. 1 по Пасцѣ.	22	N. Przewodna.
11	P.	Leona Papie. i Elwiry.	Antypy Sw. Mucz.	23	Woycie. Ar. Bi.
12	W.	Juliusza i Konstantego.	Wasilija Episkopa.	24	Jerzego Męcz.
13	S.	Hermenegilda Króla.	Artemona Sw. Mucz.	25	Mark. Ap. i Ew.
14	C.	Tyburcego i Waleryja.	Martina Papy Rym.	26	Kleta i Marcelli.
15	P.	Krescentego i Kassyl.	Arystarcha Apostoła.	27	Anastaz. i Teofi.
16	S.	Kalixta i Lamberta.	Iryny i Ahafii Mucz.	28	Witalisa Męcz.
		Jako mię zna Oyciec i ja znam Oyca. Joan. 10.			Joan. 10.
17	N.	2 po Wielk. Grob. Chr.	Н. 2 по Пасцѣ.	29	N. 2 po Wielk.
18	P.	Eleuterego i Apolon.	Joanna Prepodob.	30	Katarzyny Sen.
19	W.	Hermogena i Werne.	Joanna i Pafnutija.	1	*Maj.* Fili. i Jakó.
20	S.	Wiktora i Cezarego.	Fteodora Trychina.	2	Atanaz. i Zygm.
21	C.	*Anzelma i Symona.	Januaryja Sw. Mucz.	3	Znal. S. Krzyża.
22	P.	Sotera i Kaja Pp. Mm.	Fteodora Sykeota.	4	Floryja. i Moni.
23	S.	*Jerzego Męczennika.*	Георгія Великомуч.	5	Piusa V. Papie.
		Ale smutek wasz w radość się obróci. Joan. 16.			Joan. 16.
24	N.	3 po Wielk. Op. S. Józ.	Н. 3 по Пасцѣ.	6	N. 3 po Wielk.
25	P.	*Marka Apo. i Ewa.*	*Marka Apo. i Ewa.*	7	Domicelli Pan.
26	W.	Kleta i Marcellina Pap.	Wasilija Episkopa.	8	*Stanisła. B. M.*
27	S.	Anastazego i Tertulija.	Symeona Episkopa.	9	Grzegorza Teol.
28	C.	Witalisa Męczennika.	Jassona i Sosypatra.	10	Izydora i Anton.
29	P.	Piotra Męczennika.	9 Muczeń: w Kizicie.	11	Mamerta Bisku.
30	S.	Katarzyny Seneńskiey.	*Jakowa Apostoła.*	12	Pankr: i Neryu.

B. Z. Z. · **LUNACYE.**

Słońce wstępuje w znak byka dnia 8 go. 3 mi. 17 wieczorem.

Ostatnia kwad. dn. 5 go. 5 mi. 11 wieczorem.

Nów dn. 12 go. 8 mi. 44 rano.

Pierw: kwad: dn. 19 go. 3 mi. 49 wieczorem.

Pełnia d. 27 g. 6 mi. 43 wieczorem.

namiętność, którą z jego przyczyny cierpisz, zniknie.

Strzeż się, aby w sercu twoim gniew, albo nienawiść nie były przeciwko komużkolwiek, a jeślibyś poznał, że kto zagniewany na cię, proś u n[illegible] odpuszczenia, jako Pan nasz rozkazał.

Jeśliby na cię uderzyła w nocy lubieżność, strzeż się, abyś ocknąwszy się nie przypominał onych postaci, aby się upodobaniem nie skalało serce twoje, ale padniy przed Bogiem, a On zmiłuje się nad tobą; zna bowiem On ułomność człowieczą.

MAJUS, МАЙ, MAY ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Czerwiec w Maju.	B.Z.Z.
		Mamci wam jeszcze wiele	*mówić.* Joan. 16.		Joan. 16.	
1	N.	4 po Wielk. *Fili. i Jak.*	Н. 4 по Пасцѣ.	13	N. 4 po Wielk.	
2	P.	Atanazego i Zygmun.	Aftanasija Ar. Epis.	14	Bonifacego Mę.	
3	W.	*Znalezie. S. Krzyża.*	Tyn ... teja i Maury.	15	Zofii i 3 Córek.	
4	S.	Floryjana i Moniki.	Pełahii Pre. Muczeń.	16	Jana Nep. i Uba.	
5	C.	Piusa V. Papieża.	Iryny Wiel. Muczeń.	17	Paschalisa Wyz.	
6	P.	Jana Apost. w Oleju.	Jowa Mnohostradal.	18	Felixa i Wenan.	
7	S.	Domicelli Panny.	Jawl. Zna: Cz. Kresta.	19	Piotra Celestyn.	
		Znowu opuszczam świat, a idę	*do Oyca.* Joan. 16.		Joan. 16.	
8	N.	5 po Wielk. *Stanisła.*	Н. 5. Іоан. Богослов.	20	N. 5 po Wielk.	
9	P.	†. Grzegorza Naz. Teol.	Пре. Мо. С. Никол.	21	†. Walensa B. M.	
10	W.	†. Zja. S. M. Izyd. Rol.	*Symona Apostoła.*	22	†. Heleny i Julii.	
11	S.	†. Mamerta Biskupa.	Mokija Sw. Muczeń.	23	†. Dezyderyusza.	
12	C.	Wnieb. Pańs. Pankr.	Вознесеніе Господ.	24	Wnieb. Pańsk.	
13	P.	Serwacego Biskupa.	Hlikeryi Wielik. Mu.	25	Urbana i Magd.	
14	S.	Bonifacego Męczeń.	Isydora Muczeńnika.	26	Filipa Ner. Wy.	
		A to wam uczynią, iż nie poz	*nali Oyca.* Jo. 15 i 16.		Joan. 15 i 16.	
15	N.	6 po Wielka. Zofii.	Н. 6 по Пасцѣ.	27	N. 6 po Wielk.	
16	P.	Jana Nepomu. Męcz.	Fteodora Prepodob.	28	Germana i Luc.	
17	W.	Torpeta i Paschalisa.	Andronika Apostoła.	29	Maxym. i Teod.	
18	S.	Felixa i Wenantego.	Fteodota Muczeńni.	30	Felixa i Ferdyn.	
19	C.	Piotra Celes. i Puden.	Patrykija Sw. Mucz.	31	Petroneli Pan.	
20	P.	Bernarda Seneńskiego.	Ftalileja Muczeńni.	1	*Jun.* Fort. i Pr.	
21	S.	Walensa i Polieukta.	*Konstantyna i Eleny.*	2	Erazma i Blond.	
		Kto wierzy weń, nie podległ	*potępieniu.* Joan. 14.		Joan. 14.	
22	N.	Zesła. Du. Sw. Heleny.	Сошеств. Свя. Духа.	3	Zesła. Ducha S.	
23	P.	Poniedz. Swiąt. Dezyde.	Понед. Св. Троицы.	4	Poniedz. Swiąt.	
24	W.	Jana Regisa i Joanny.	Вторникъ свѣтлый.	5	Bonifacego Bis.	
25	S.	Urbana i Magd. *Such.*	*Tr. Ob. Hł. S. Joan. K.*	6	Norberta *Such.*	
26	C.	Filipa Neryusza Wyz.	Karpa Apostoła.	7	Roberta Opata.	
27	P.	Jana P. i Bedy. *Such.*	Fterapanta Sw. Mu.	8	Max. i Med. *Su.*	
28	S.	Germa. i Lucy. *Such.*	Nikity Episkopa.	9	Prym. i Fel. *Su.*	
		A oto ja jestem z wami po	*wszyst: dni* Mat. 28.		Mat. 28.	
29	N.	SSS. Tróycy. Teodozyi.	Н. 1. Всѣхъ Свя. *Zap.*	10	N. SSS. Tróycy.	
30	P.	Felixa P. i Ferdynan.	Isakija Dał. *D. 1 post.*	11	Barnaby Apost.	
31	W.	Petroneli Panny.	Ermija Apostoła.	12	Onufrego Pust.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak bliźniąt dnia 9 god. 3 mi. 34 wieczorem.

Ostatnia kwad. dn. 4 god. 11 min. 27 wieczorem.

Nów dn. 11 god. 6 mi. 8 wieczorem.

Pierw: kwad: dn. 19 go. 9 mi. 19 rano.

Pełnia dn. 27 go. 6 min. 33 rano.

Jeślibyś używał zbytecznego postu i ustawiczney modlitwy, nie ufay, że cię te zbawią: ale ufay, że Bóg zmiłuje się nad utrapieniem ciała twego, i ułomności twojey dopomoże.

Jeślibyś chorobą był zdjęty, nie teskniy sobie, i niech nie ustaje duch twóy, ale dziękuy Bogu, że On jest o twoim pożytku troskliwy.

Kiedy mieszkasz w domu twoim, posta-

JUNIUS, ИЮНЬ, CZERWIEC ma dni 30.

D. T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza Lipiec w Czerwcu.	B.Z. Z.
1 S.	Nikodema i Prokula.	Justyna Muczennika.	13	Anton. z Padw.	
2 C.	Boże Ciało. Marcella.	Nikifora Konstantin.	14	Boże Ciało.	
3 P.	Laurentyna i Klotyl.	Łukilljana Muczenn.	15	Wita i Modesta.	
4 S.	Alexandra i Kwiryna.	Mitrofana Patryar.	16	Benona i Justyn.	
Żeby przyszli: boć już wszystko gotowo. Luc. 14.				Luc. 14.	
5 N.	2 po Swiąt. Boniface.	Н. 2 по Сошествіи.	17	N. 2 po Swiątk.	
6 P.	Norberta Biskupa.	Haryona i Wissaryon.	18	Marka i Marcel.	
7 W.	Roberta Opata.	Fteodota Sw. Muczeń.	19	Gerwaze. i Prot.	
8 S.	Maxymili: i Medarda.	Fteodora Wiel. Mucz.	20	Sylwer. i Flore.	
9 C.	Pryma i Felicyja: Mę.	Kiryłła Alexandry.	21	Aloizego Gonz.	
10 P.	*N. Serca P. Jezusa.*	Tymofteja Muczenni.	22	*Serca P. Jezus.*	
11 S.	Barnaba Apostoła.	*Warftoło. i Warna.*	23	Agrypiny Pan.	
Raduycie się ze mną, iżem nalazł owcę. Luc. 15.				Luc. 15.	
12 N.	3 po Swiąt. Onufre.	Н. 3 по Сошествіи.	24	N. 3 po Swiątk.	
13 P.	Antoniego z Padwy.	Akwiliny Muczenni.	25	Prospera i Febr	
14 W.	Bazylego W. Biskupa.	Eliseja Pror. i Meftod.	26	Jana i Pawła M.	
15 S.	Wita i Modesta Mę.	Ammosa Pr. i Jerony.	27	Władys. Króla.	
16 C.	Aurelijana i Justyny.	Tychona Otca.	28	Leona Pap. *Wi.*	
17 P.	Adolfa i Marcyjana.	Manuiła i Sawelija.	29	Piotra i Pawła.	
18 S.	Marka i Marcel. Mm.	Leontija Muczennika.	30	Emilii i Lucyny.	
Atoli na słowo twe zapuszczę sieć. Luc. 5.				Luc. 5.	
19 N.	4 po Swiąt. Ger. i Pr.	Н. 4 по Сошествіи.	1	*Jul.* N. 4 po Sw.	
20 P.	Sylweryusza i Florent.	Meftodija Episkopa.	2	Naw. N. Mar. P.	
21 W.	Aloizego Gonzagi *S. J.*	Julijana Muczenni.	3	Heliodora i An.	
22 S.	Paulina B. 10,000 Mm.	Ewsewija Sw. Mucz.	4	Józefa Kalasant.	
23 C.	Zenona i Agrypiny.	Ahrypiny Muczenni.	5	Prokopa i Filom.	
24 P.	*Narodz. S. Jana Chr.*		6	Jana i Dominiki.	
25 S.	*Prospera i Febronii.	Рождество Св. Іоанна. Fewronii Pr. Muczen.	7	Apolon. i Pulch.	
A idź pierwiey zjednać się z Bratem. Mat. 5.				Mat. 5.	
26 N.	5 po Swiąt. Jana i Pa.		8		
27 P.	Władysława Króla.	Н. 5 по Сошествіи. Sampsona Prepodo.	9	N. 5 po Swiątk. Cyrylla i Anato.	
28 W.	Leona Papieża. *Wigil.*	Woz. Mo. Ss. Kyr. i Jo.	10	7 Braci śpiący.	
29 S.			11	Sabina i Pelagii.	
30 C.	Piotra i Pawła Apost. Pamiąt. S. Paw. Apost.	Петра и Павла Апо. Sobor 12 Apostołow.	12	Jana Gwal. Opa.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak raka d. 9 go. 11 min. 59 wieczorem.

Przesilen: dnia. Początek lata.

Ostatnia kwad. dn. 3 go. 4 mi. 12 rano.

Nów d. 10 go. 4 mi. 14 rano.

Pierw: kwad: dn. 18 go. 2 mi. 51 rano.

Pełnia dn. 25 go. 3 min. 56 wieczorem.

nowę miarę pokarmowi twemu, i zamierzonego czasu nie przestępuy, a day ciału twemu, ile potrzebuje, ażeby mogło modlić się i wielbić Boga.

Jeśliby zaś oprócz domu twego, był ci gdzie podawany rozkoszny jaki pokarm, nie do sytości onego używay, ażeby prędzey mógł wrócić się do domu twego.

Jeśliby zasieli na tobie czarci prace, ktoreybyś znosić nie mógł, nie przyymuy od nich; ponieważ zatrudniają serce człowieka niektóremi rzeczoma, których przemodz nie może, aby go tesknicy nabawili i wyśmieli. Wszystkie zaiste ich interessa

JULIUS,		ЮЛЬ,		LIPIEC	ma dni 31.	
D.	T.	Święta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Święta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Sierpień w Lipcu.	B.Z.Z.
1	P.	*Juliusza M. i Teobald.	Kozmy i Damiana.	13	Małgorzaty Pa.	
2	S.	*Nawiedze: N. Mar. P.*	*Położ. Ryzy Pr. Boh.*	14	Bonawentura B.	
		Zal mi tego ludu, iż oto już trzy dni. Mat. 8. 6 po Swiąt.	Н. 6 по Сошествіи.		Mat. 8. N. 6 po Swiątk.	
3	N.	Awita.		15		
4	P.	Józefa Kal. i Elżbiety.	Andreja Krytskaho.	16	N.M.P. Szkapler.	
5	W.	Wilhelma i Karoliny.	Marfty Mat. S. Syme.	17	Alex. W. Wyz.	
6	S.	Izajasza Pr. i Dominiki.	Sysoja Wielikaho.	18	Symona z Lipn.	
7	C.	Klaudyusza i Towar.	Ftomy Prepodobna.	19	Wincen. *a Pau.*	
8	P.	Jana z Duk: i Kilijana.	Prokopija Wieli: Mu.	20	Elijasza Proro.	
9	S.	Zenona i Anatolii Pan.	Pankratija Episkopa.	21	Daniela i Praxe.	
		Nie każdy, który mi mówi: Panie, Panie. Mat. 7. 7 po Swiąt.	Н. 7 по Сошествіи.		Mat. 7. N. 7 po Swiątk.	
10	N.	7 Braci.		22		
11	P.	Cypryjana i Pelagii P.	Ewfimii Wiel. Mucz.	23	Apolinara B. M.	
12	W.	Jana Gwalberta Opat.	Prokła i Iłaryja Mu.	24	Krystyny P. M.	
13	S.	Małgorzaty Król. Wę.	*Sob. S. Hawryiła Ar.*	25	Jakóba Apostoł.	
14	C.	Bonawentura Do. Koś.	Akwiły Apostoła.	26	An. Mat. N.M.P.	
15	P.	Rozesłanie Ss. Apostoł.	Kiryka i Julitty Mu.	27	Pantale. i Natal.	
16	S.	*Szkapler. N. Mar. P.*	Anftynohena Sw. Mu.	28	Innocent. i Celsa.	
		Był niektóry człowiek bogaty. Luc. 16. 8 po Swiąt.	Н. 8 по Сошествіи.		Luc. 16. N. 8 po Swiątk.	
17	N.	Alexego.		29		
18	P.	Symeona z Lip. i Kam.	Emeljana Muczeń.	30	Abdona i Senna.	
19	W.	Wincentego *a Paulo.*	*Makreny S. S. W. W.*	31	Ignacego Wyzn.	
20	S.	Elijasza Pr. i Czesława.	Иліи Пророка.	1	*Aug.* Pio. w ok.	
21	C.	Daniela Pr. i Praxedy.	Symeona i Joanna.	2	N. Mar. P. Aniel.	
22	P.	*Maryi Magdaleny.*	*Maryi Mahdałyni.*	3	Znal. S. Szczepa.	
23	S.	Apolinara i Liberyusz.	Trofima i Fteofiła M.	4	Dominika Wyz.	
		Lecz to teraz zakryto od oczu twoich. Luc. 19. 9 po Swiąt.	Н. 9. Бориса и Глѣба.		Luc. 19. N. 9 po Swiątk.	
24	N.	Kunegun.	Успенїе Св. Анны.	5		
25	P.	*Jakóba Apostoła.*		6	Przemie. Pańs.	
26	W.	*Anny Mat. N. Ma. P.*	Ermołaja i Paraskewi.	7	Kajetana Wyzn.	
27	S.	Pantaleona i Natalii.	*Panteleymo. W. Mu.*	8	Cyryjaka i Lar.	
28	C.	Innocentego i Botwida.	Prochora i Nikanora.	9	Romana Męcz.	
29	P.	Marty i Serafiny Pan.	Kallinika Muczeńni.	10	Wawrzyńca M.	
30	S.	Abdona i Senna Męcz.	Siły i Siłuana Apo.	11	Zuzanny i Dygn.	
		Boże bądź miłościw mnie grzesznemu. Luc. 18. 10 po Swiąt.	Н. 10 по Сошес.		Luc. 18. N. 10 po Swiątk.	
31	N.	Ignacego.	*Zap.*	12		

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak lwa dnia 11 go. 10 mi. 49 rano.

Ostatnia kwad: dn. 2 go. 8 mi. 56 rano.

Nów dn. 9 go. 3 min. 57 wieczor.

Pierw: kwad. dn. 17 go. 7 mi. 30 wieczorem.

Pełnia dn. 24 g. 12 min. 8 po północy.

Ost. kw. dn. 31 go. 3 mi. 14 wieczorem.

są bez zamierzenia i bez porządku.
W północy na modlitwę powstaway, drugą zaś połowinę na spoczynek ciału twemu oddaway; wprzód zaś, niżeli na spoczynek póydziesz, czuy przez dwie godziny na modlitwie i pochwałach, dopieroż ciału twemu day spoczynek.
Jeśliby się leniło ciało twoje, kiedy do

AUGUSTUS, АВГУСТЪ, SIERPIEN ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Wrześ: w Sierpniu.
1	P.	Piotra w Okowach.	7mi Muczeń. *D. 1 pos.*	13	Hipol. i Kassyja.
2	W.	*N. Mar. P. Anielskiey.*	Pre. Mo. Stefana P. M.	14	Euzebiu. W. *Wi.*
3	S.	Znal: S. Szczepana Mę.	Isakija, Dałma i Fau.	15	Wnieb. N. M. P.
4	C.	Dominika Wyznawcy.	7mi Otr. w Efe. śpias.	16	Rocha Wyznaw.
5	P.	*N. Mar. P. Snieżney.*	Ewsehnija Muczeń.	17	Mamer. i Miron.
6	S.	*Przemienie: Pańskie.*	Преображ. Господ.	18	Agapita B. i M.
		I przywiedli mu głuchego i niemego. Mar. 7.			Mar. 7.
7	N.	11 po Swiąt. Kajetana.	Н. 11 по Сошествїи.	19	N. 11 po Swiąt.
8	P.	Cyryjaka i Larga Mę.	Emeljana Otca.	20	Bernarda Opata.
9	W.	Romana Męczeńnika.	*Matftija Apostoła.*	21	Joanny Franci.
10	S.	*Wawrzyńca Męczeń.*	Ławrentija Archidja.	22	Joachi. i Symf.
11	C.	Tyburcego i Towarzy.	Eupła Djakona Mu.	23	Filipa i Zacheu.
12	P.	Klary i Felicys. Pan.	Fotija i Anikity Mu.	24	Bartłom. Apost.
13	S.	Hipol. i Kassyja. *Wig.*	Maxima Ispowiedni.	25	Ludwika Króla.
		I rzekł: Weźmiy go na swą opiekę. Luc. 10.			Luc. 10.
14	N.	12 po Swiąt. Euzebiu.	Н. 12 по Сошествїи.	26	N. 12 po Swiąt.
15	P.	Wniebowzię. N. M. P.	Успенїе Пр. Богор.	27	Cezaryusza Bis.
16	W.	Rocha Wyznawcy.	*Pr. Ob. Ho. N. J. Chr.*	28	Augusty. Bisku.
17	S.	Mamerta i Mirona Mę.	Mirona Muczeńnika.	29	Scięc: S. Jana Ch.
18	C.	Agapita i Kryspina.	Fłora i Ławra Mm.	30	Felixa Męczeń.
19	P.	Ludwika i Benigny.	Andreja Stratiłata.	31	Raymunda Wy.
20	S.	Bernarda Opata.	Samuiła Proroka.	1	*Sept.* Idzego Op.
		Jezusie! Nauczycielu, zmiłuy się nad na: Luc. 17.			Luc. 17.
21	N.	13 po Swiąt. Jacka W.	Н. 13 по Сошествїи.	2	N. 13 po Swiąt.
22	P.	*Joachima i Symforyj.	Ahaftonika Muczeń.	3	Eufro. i Izabel.
23	W.	Zacheusza i Filipa Ben.	Łuppa Muczeńnika.	4	Rozalii Panny.
24	S.	*Bartłomieja Aposto.*	Ewtychija Sw. Mucz.	5	Wiktoryna Mę.
25	C.	Ludwika Króla.	Warftoło. i Tyt. Ap.	6	Zacharyj. Pror.
26	P.	Zefiryna i Róży Panny.	Adryjana i Natalii.	7	Reginy P. *Wig.*
27	S.	Cezarego i Prz. S. Kaz.	Pimina Wielikaho.	8	Narodz. N. M. P.
		Przypatruycie się lilijom polnym. Mat. 6.			Mat. 6.
28	N.	14 po Swiąt. Augusty.	Н. 14 по Сошествїи.	9	N. 14 po Swiąt.
29	P.	Scięcie S. Jana Chrzci.	Усѣ. Гл. С. Іоан *Post.*	10	Mikołaja z *Tol.*
30	W.	*Felixa i Szczęsn. Mm.	Alexandra i Joanna.	11	Prota i Jacka.
31	S.	Raymunda i Rufiny.	*Poł. Cz. Poja. Pr. Bo.*	12	Gwidona Wyzn.

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak panny dn. 11 go. 5 mi. 19 wieczorem.

Nów dn. 8 go. 6 min. 15 rano.

Pierw: kwadra dnia 16 go. 10 mi. 45 rano.

Pełnia dn. 23 go. 8 min. 0 rano.

Ostatnia kwadra dnia 29 go. 11 mi. 54 wieczorem.

modlitwy wstawać przychodzi, powiedź mu: chcesz na krótki ten czas spoczywać, a potym póyśdź na długą katownię? Izaliż nieprzystoi mało tu popracować, abyś potym spoczywało z wybranemi na wieki; tak bowiem zaraz odstąpi od ciebie leniwstwo, a przyśpieszy tobie Bozka pomoc.

Jeśliby złożył u ciebie kto jakowe naczynie, a ty byś potrzebował go, nie dotykay się go, niedołożywszy zezwolenia jego.

SEPTEMBER, СЕНТЯБРЬ, WRZESIEŃ ma dni 30.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Pazdzier: w Wrześ:	B. z. z.	LUNACYE.
1	C.	Idzego Opata i Justa.	Symeona Stołpnika.	13	Maure. i Polixe.		
2	P.	Maxyma M. i Stefana.	Mamanta Muczenni.	14	Podw. S. Krzyż.		
3	S.	Izabelli Kr. i Eufrozy.	Anfiyma i Fteoktista.	15	Nikodema Męc.		
		Którą uyrzawszy Pan, ulitował się. Luc. 7.			Luc. 7.		
4	N.	15 po Swiąt. Poc. N. M. P.	Н. 15 по Сошествіи.	16	N. 15 po Swiąt.		Słońce wstępuje w znak wagi dn. 11 god. 1 mi. 56 wieczorem.
5	P.	Urbana i Wawrzyńca.	Zacharyja Proroka.	17	Piątna S. Franci.		
6	W.	Zacharyjasza i Petrone.	Ewdoxija Muczenni.	18	Józefa i Tomasz.		
7	S.	Reginy Panny. *Wigil.*	Sozonta Muczeńnika.	19	Januarego. *Such.*		
8	C.	Narodzen. N. Maryi P.	Рождес. Пр. Богоро.	20	Eustachiusza M.		
9	P.	Gorgoniusza i Adryjan.	*Joakima i Anny.*	21	Mateusza A. *Su.*		
10	S.	Mikołaja z *Tol:* i Pul.	Mitrodory i Nimfodo.	22	Maurycego. *Su.*		Porówna: nocy z dniem. Początek jesieni.
		A kto się uniża, wywyższon będzie. Luc. 14.			Luc. 14.		
11	N.	16 po Swiąt. Im. N. M. P.	Н. 16 по Сошествіи.	23	N. 16 po Swiąt.		
12	P.	Gwidona. *Zwyc. z Tur.*	Awtonoma Sw. Muc.	24	Pafnuc. i Gerar.		Nów dn. 6 go. 10 mi. 32 wieczor.
13	W.	Maureliusza i Polixen.	Kornilija Sotnika.	25	Kleofasa i Aure.		
14	S.	*Podwyższ: S. Krzyża.*	Возд. Св. Крес. *Post.*	26	Jozafata i Cypr.		
15	C.	Nikodema Męczeńnika.	Nikity Wiel. Mucze.	27	Kozmy i Damia.		
16	P.	Kornelego i Eufemii.	Ewfimii Wieli. Muc.	28	Wacława Król.		
17	S.	Piątna S. Franciszka.	Sofii Muc. i Czad Jeja.	29	Michała Archa.		
		Co się wam zda o Chrystusie. Mat. 22.			Mat. 22.		
18	N.	17 po Swiąt. Józefa.	Н. 17 по Сошествіи.	30	N. 17 po Swiąt.		Pierw. kwad. dn. 14 go. 11 mi. 51 wieczorem.
19	P.	Januarego Biskupa.	Trofima i Sawwatija.	1	*Oct:* Remigiusz.		
20	W.	Eustachiusza i Fausty.	Ewstafija Wiel. Mu.	2	Aniołow Stróżo.		
21	S.	*Mateusza A. E. Such.*	Kondrata Apostoła.	3	Kandyda Męcze.		
22	C.	Maurycego Męczeńni.	Foki S. M. i Jony Pr.	4	Fran. Ser. Wyz.		Pełn. dn. 21 go. 4 min. 39 wieczor.
23	P.	Tekli Pan. i Mę. *Such.*	*Zaczat. S: Joan. Kr.*	5	Placyda i Flaw.		
24	S.	Pałnuce. i Gerar. *Such.*	Ftekły Pierwo-Mucz.	6	Brunona i Fidy.		
		Wstań, weźmiy łoże twoje, a idź. Mat. 9.			Mat. 9.		
25	N.	18 po Swiąt. Kleofasa.	Н. 18 по Сошествіи.	7	N. 18 po Swiąt.		Ost. kw. dn. 28 go. 12 minu. 19 po południu.
26	P.	Jozafata Ar. Bis. i Mę.	Іоанна Апо. и Еван.	8	Brygidy Wdo.		
27	W.	Pr. S. Sta., Koz: i Dam.	Kallistrata Mczenni.	9	Dyonizego Męc.		
28	S.	Wacława Króla i Mę.	Charytona Ispowied.	10	Fran: Zw: Choc.		
29	C.	*Michała Archanioła.*	Kiryjaka Anachory.	11	Zen. i Plac. Pan.		
30	P.	Hieronima Dok. Kośc.	Hryhoryja Sw. Mucz.	12	Maxymilijana B.		

Jeśliby ci było co pożyczono, odday to, używszy tego, ani zatrzymuy u siebie, aż póki by się upominano o to, i jeśliby co było zepsutego, napraw.

A jeżeliś co komu sam pożyczył, nie upominay się o to, jeślibyś wiedział, że on nie może ci tego powrócić. Osobliwie jeśliby ci tego niepotrzeba było.

Strzeż się od bogactw, i onych miłości, ponieważ psują pożytek duszy.

Jeśli walczysz przeciwko którey pokusie, która cię ogarnęła, nieprzestaway,

OCTOBER, ОКТЯБРЬ, PAZDZIERNIK ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Listopad w Pazdzie.	B. Z. Z.
1	S.	Remigiusza Biskupa.	Покровъ Пр. Богор.	13	Edwarda Króla.	
		Woły moje i karmne rzeczy są pobite. Mat. 22.			Mat. 22.	
2	N.	19 po Sw. Róż. P. Mar.	Н. 19 по Сошествiи.	14	N. 19 po Swiąt.	
3	P.	Kandyda Męczeńnika.	Dionysija Sw. Mucz.	15	Jadwigi i Teres.	
4	W.	Franciszka Seraf. Wy.	Jerofteja Sw. Mucz.	16	Florenty. i Gaw.	
5	S.	Placyda i Flawii Pan.	Charytiny Muczeńni.	17	Andrze: i Lucy.	
6	C.	Brunona i Fidy Panny.	*Ftomy Apostoła.*	18	Łukasza Ap. i E.	
7	P.	Marka Pa: i Osyty Pan.	Serhija i Wakcha Mu.	19	Piotra z Alkant.	
8	S.	Brygidy Wd: i Justy.	Pełahii Prepodob.	20	Ireny i Pr. S. Wo.	
		Rzekł mu Jezus: Idź, syn twóy żyw jest. Joan. 4.			Joan. 4.	
9	N.	20 po Swiąt. Dyonize.	Н. 20 по Сошествiи.	21	N. 20 po Swiąt.	
10	P.	Franc. Bor. Zwy. Choc.	Ewłampija i Ewłamp.	22	Alfonsa i Kordu.	
11	W.	Zenaydy i Placy. Pan.	Filippa Ap. i Fteofa.	23	Jana Kapistran.	
12	S.	Maxymilijana Biskupa.	Prowa i Tarcha Mu.	24	Rafała Archan.	
13	C.	Edwarda Króla Angie.	Karpa i Papiły Mu.	25	Kryspin. i Kry.	
14	P.	Kalixta Pap. i Burcha.	Nazaryja i Herwasija.	26	Ewarysta Papie.	
15	S.	Jadwigi i Teressy Pan.	Łukijana i Ewfimija.	27	Iwona i Freme.	
		Tak i Oyciec móy Niebieski uczyni wam. Mat. 18.			Mat. 18.	
16	N.	21 po Swiąt. Florenty.	Н. 21 по Сошествiи.	28	N. 21 po Swiąt.	
17	P.	Wiktora i Lucyny M.	Osii Pror. i Andreja.	29	Narcyza i Euzeb.	
18	W.	*Łukasza Apo. i Ewa.*	*Łuki Apos. i Ewan.*	30	Marcel. i Zenob.	
19	S.	Piotra z Alkantary.	Joila Pr. i Uara Mu.	31	Wolfgan. *Wig.*	
20	C.	Maxymina i Wandel.	Artemija Wiel. Mucz.	1	Wszys. Ss. *Nov.*	
21	P.	Urszuli P. i 11,000 Dzie.	Iłariona Wielikaho.	2	*Dzień Zaduszn.*	
22	S.	Jana dobr: i Korduli.	Awerkija Raw. Apo.	3	Teofila i Huber.	
		Oddawaycie Cesarzowi, co jest Cesars. Mat. 22.			Mat. 22.	
23	N.	22 po Swiąt. Jana Kan.	Н. 22 по Сошествiи.	4	N. 22 po Swiąt.	
24	P.	Rafała Archanioła.	Arefty Muczeńnika.	5	Zachary. i Elżb.	
25	W.	Kryspina i Kryspinia.	Markijana i Martyry.	6	Leonarda Wyz.	
26	S.	Ewarysta Papieża i M.	*Dymitryja Wiel. M.*	7	Engielberta.	
27	C.	Iwona i Frementa.	Nestora Muczeńnika.	8	Czter: Koronat.	
28	P.	*Symona i Judy Apos.*	Terentija i Neoniły.	9	Teodora Męcz.	
29	S.	Narcyza Bis: i Euzebii.	Anastasii i Awraami.	10	Andrze: i Nimfy.	
		Panie! córka moja dopiero skonała. Mat. 9.			Mat. 9.	
30	N.	23 po Swiąt. Marceli.	Н. 23 по Сошествiи.	11	N. 23 po Swiąt.	
31	P.	Wolfgan. i Luc. *Wigi.*	Stachija i Amplija.	12	5 Braci. Pol. Mę.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak niedźwiadka dn. 11 go. 10 min. 10 wieczorem.

Nów dn. 6 go. 4 min. 21 wieczor.

Pierw. kwa. dn. 14 god. 10 min. 56 rano.

Pełnia dn. 21 go. 2 m. 22 rano.

Ost. kw. dn. 28 go. 4 m. 46 rano.

ale upadniy przed Bogiem i mów: Wspomoż mię Panie; ponieważ ja ułomny, nie mogę znieść tey walki, a On ci dopomoże.

Jeśli z szczerego serca wynidzie prośba twoja, jeślibyś walczył, a zwyciężył, nie chlub się, ani ufay w sobie, ale strzeż się; ponieważ nieprzyjaciel trudnieyszą

NOVEMBER, НОЯБРЬ, LISTOPAD ma dni 30.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Grudzień w Listopa	B. Z. Z.
1	W.	Wszystkich Swiętych.	*Kozmy i Damiana.*	13	Dydaka Wyzna.	
2	S.	*Dzień Zaduszny.* Wik.	Akindina Męczenni.	14	Serafiona Męcz.	
3	C.	Teofila i Huberta Bis.	Akepsyma i Anftały.	15	Leopolda i Gert.	
4	P.	Karola Boromeusza.	Joannikija i Nikandra.	16	Edmunda Bisku.	
5	S.	Zacharyjasza i Elżbiet.	Hałaktiona i Epstym.	17	Grzego: i Salom.	
Panie ! izaliś ty nie posiał dobrego nas. Mat. 13.					Mat. 13.	
6	N.	24 po Swiąt. Op. N.M.P.	Н. 24 по Сошествіи.	18	N. 24 po Swiąt.	
7	P.	Herkulana i Engielb.	Jerona i Łazara.	19	Elżbiety Kr. W.	
8	W.	Czter. Koron. i Godfr.	Соб. Архп. Михаила	20	Felixa i Sympli.	
9	S.	Teodora Męczeńnika.	Onisyfora i Porfiryja.	21	Ofiaro. N. M. P.	
10	C.	Andrze: z Aw. i Nimfy.	Olimba i Rodiona Ap.	22	Cecylii Panny.	
11	P.	*Marcina Biskupa.*	Wiktora i Wikentija.	23	Klem. Pap. i Mę.	
12	S.	5 Br. Pol. i Marcina P.	Joanna Miłostiwaho.	24	Jana od Krzyż.	
Otworzę usta moje w przypowieściach. Mat. 13.					Mat. 24.	
13	N.	25 po Swiąt. Stanisław.	Н. 25 по Сошествіи.	25	N. 25 po Swiąt.	
14	P.	Serafiona Męczeńnika.	*Filippa Apos. Zapu.*	26	Piotra i Konra.	
15	W.	Leopolda i Gertrudy.	Samona i Aw. *D. 1 pos.*	27	Fakunda i Jozaf.	
16	S.	Edmunda Biskupa.	*Matfteja Apo. i Ew.*	28	Rufina i Mansw.	
17	C.	Grzegorza C. i Salomei.	Hryhoryja Episkopa.	29	Saturnina Męcz.	
18	P.	Eupsychiusza i Odona.	Płatona i Romana.	30	Andrzeja Apost.	
19	S.	Elżbiety Król. Wdow.	Awdija i Warłaama.	1	*Dec.* Eligiego B.	
Albowiem na on czas będzie wielki ucisk. Mat. 24.					Luc. 21.	
20	N.	* 26 po Swiąt. Felixa.	Н. 26 по Сошествіи.	2	N. 1 Adwentu.	
21	P.	*Ofiarowa. N. Mar. P.*	Входъ Пре. Богород.	3	Franciszka Xaw.	
22	W.	Cecylii Panny i Męcz.	Filimona i Kekilii.	4	Barbary P. i M.	
23	S.	Klemensa Papie: i Mę.	Amfiłochija i Hryho.	5	Sabby i Chryzol.	
24	C.	Jana od Krzyża i Chry.	*Ekateryny Wko-M.*	6	Mikołaja Bisku.	
25	P.	*Katarzyny Pan. i Mę.*	Klimenta P. i Petra.	7	Ambro: B. *Wig.*	
26	S.	Piotra, Konr: i Delfin.	Ałympija Stołpnika.	8	Niep. Pocz. M. P.	
Będą znaki na słońcu i xiężycu i gwiaz. Luc. 21.					Mat. 11.	
27	N.	1 Adwentu. Fakunda.	Н. 27 по Сошествіи.	9	N. 2 Adwentu.	
28	P.	Rufina i Mansweta.	Stefana i Irynarcha.	10	N. Ma. P. Loret.	
29	W.	Saturnina Męczeńnika.	Paramona i Fiłumen.	11	Damazego Pap.	
30	S.	*Andrzeja Apostoła.*	*Andreja Apostoła.*	12	Spiryd: i Dyoni.	

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak strzelca dnia 10 go. 6 mi. 44 wieczor.

Nów dn. 5 go. 9 min. 58 rano.

Pierw. kwa. dn. 12 god. 8 mi. 27 wieczorem.

Pełnia dn. 19 go. 1 min. 37 wieczorem.

Ostatnia kwad. dn. 26 go. 12 mi. 46 po północy.

nad pierwszą walkę knuje przeciwko tobie.

Jeśli prosisz Boga, nie mów: o Panie, oddal ode mnie to, a day mi to; ale mów: Panie Boże mój, Ty wiesz, co mi bardziey jest pożyteczno, dla czego wspomoż mię, a niedopuszczay, abym zgrzeszył przed Tobą i zaginął w grzechach moich; ponieważ jestem grzesznik ułomny.

DECEMBER, ДЕКАБРЬ, GRUDZIEN ma dni 31.

D.	T.	Swięta Rzymskie według Starego Kalendarza.	Swięta Ruskie.	L.	S. Rzymskie według nowego Kalendarza. Styczeń w Grudniu.
1	C.	Eligiego Bis. Patr. Ub.	Nauma Pr. i Fiłareta	13	Łucyi Pan. i Mę.
2	P.	Chryzologa i Bibianny.	Awwakuma Proroka.	14	Spirydio. i Nika
3	S.	Franciszka Xaw. Wy.	Sofonija Proroka.	15	Ireneusza i Wal.
		Który zgotuje drogę twą przed tobą. Mat. 11.			Joan. 1.
4	N.	2 Adwentu. Barbary.	Н. 28 по Сошествіи.	16	N. 3 Adwentu.
5	P.	Sabby Opata.	Sawwy Prepodobna.	17	Łazarza Biskup.
6	W.	**Mikołaja Bisk. Mir.*	Николая Ар. Епиcк.	18	Wiktor: i Grac.
7	S.	Ambrożego Bis. *Wigi.*	Amwrosija Episkopa.	19	Nemezyus. *Such.*
8	C.	Niepok. Poc. N. Mar. P.	Patapija Prepodobna.	20	Eugeniusz. i Teo.
9	P.	Cypryjana i Waleryi.	Зачатіе Свя. Анны.	21	Tomasza. *Such.*
10	S.	*N. Mar. P. Loretańs.*	Ermohena i Ewhrafa.	22	Zenona i An. *Su.*
		A wyznał, żem ja nie jest Chrystus. Joan. 1.			Luc. 3.
11	N.	3 Adwentu. Damaze.	Н. Свя. Праотецъ.	23	N. 4 Adwentu.
12	P.	Spirydyona i Synezyu.	Spyrydiona Episkopa.	24	Ada. i Ew. *Wig.*
13	W.	Lucyi Panny i Męcze.	Ewstratija i Łukii Mu.	25	Nar: Chrystu. P.
14	S.	Nikazego i Eutro. *Such.*	Lewkija i Filimona.	26	Szczepana i Mę.
15	C.	Waleryjana i Ireneusz.	Elewfteryja i Pawła.	27	Jana Apo. i Ew.
16	P.	Ananijasza i Adel. *Such.*	Ahheja Proroka.	28	Młodziankow.
17	S.	Łazarza i Olimpii. *Such.*	Daniiła Pro. i Anani.	29	Tomasza Bi. K.
		Stało się słowo Pańskie do Jana Zach. Luc. 3.			Luc. 2.
18	N.	4 Adwentu. Wiktory.	Н. Свят. Отецъ.	30	N. po Boż. Naro.
19	P.	Nemezyusza i Faustyn.	Wonifantija Muczeń.	31	Sylwestra Papie.
20	W.	Eugeniusza i Teofila.	Ihnatija Bohonosca.	1	*Jan.* Nowy Rok.
21	S.	*Tomasza Apostoła.*	Julijanii Muczeńni.	2	Makarego Opat.
22	C.	Zenona i Anastazyi M.	Anastasii Wko-Mucz.	3	Daniela i Geno.
23	P.	Wiktoryi Panny i Mę.	10 Muczeń. w Kryti.	4	Tytusa Bis. i M.
24	S.	*Adama i Ewy. Wigil.*	Ewhenii Pr. M. *Post.*	5	Telesfora P. i M.
		Wypełniły się dni, aby porodziła. Luc. 2.			Mat. 2.
25	N.	Narodz. Chrystusa Pan.	Н. Рож. Г. Іис. Хри.	6	N. Trzech Król.
26	P.	Szczepana i Męczeńni.	Соборъ Пр. Богород.	7	Julijana i Lucy.
27	W.	*Jana Apost. i Ewan.*	Стефана I Мученн.	8	Rygober. i Sew.
28	S.	*Młodziankow.*	20,000 Muczeńnikow.	9	Marcyja: P. i M.
29	C.	Tomasza Biskupa.	*14,000 Mładenec.*	10	Agatona Papież.
30	P.	Dawida Kr. i Leonilda.	Anisii Mu. i Zotyka.	11	Hygina Papieża.
31	S.	Sylwestra Papie. Wyz.	Mełanii Prepodobn.	12	Raynol: i Hono.

B. Z.

LUNACYE.

Słońce wstępuje w znak kozierożca d. 10 go. 7 mi. 16 rano.

Przesilen: nocy. Początek zimy

Nów dn. 5 god. 2 mi. 8 rano.

Pierw. kw. dn. 12 g. 4 m. 48 rano.

Pełn. dn. 19 go. 2 min. 14 rano.

Ost. kw. dn. 26 go. 1 min. wieczorem.

Nie podaway mię nieprzyjaciołom moim, gdyż do Ciebie uciekam się, wybaw mię Panie; bo Ty jesteś siła moja i nadzieja moja, i u Ciebie jest moc i chwała i dobroczynność i Tobie dziękowanie na wieki, Amen.

DNI SWIĄTECZNE I UROCZYSTE,

w które uczący się w Szkołach są wolni od nauk.

STYCZEŃ.

1, NOWY ROK, i rocznica urodzin N. W. X. Heleny Pawłówny w roku 1807 narodzoney dnia 9 Stycznia.
6, Zjawienie Pańskie, albo 3ch Królow.

LUTY.

2, Gromniczney Nayświęt: Maryi Panny.
11 i 12, Piątek i Sobota przed Syrną Niedz.

MARZEC.

4, Swiętego Kazimierza Królewica.
25, Zwiastowanie Nayświęt: Maryi Panny.
31, Wielki Czwartek.

KWIECIEŃ.

1, Wielki Piątek.
2, Wielka Sobota.
3, 4 i 5, Zmartwych: Pańskie i cały tydzień.
21, Imieniny Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny i N. W. X. Alexandry Nikołajówny.

MAY.

9, Swiętego Nikołaja Cudotwórcy.
12, Wniebowstąpienie Pańskie.
22, 23 i 24, Zesłanie Ducha Swiętego.

CZERWIEC.

2, Boże Ciało.
25, Dzień urodzin Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza w roku 1796, i N. W. X. Alexandry Nikołajówny w roku 1825.
29, Swiętych Apostołow Piotra i Pawła.

LIPIEC.

1, Dzień urodz. Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny w roku 1798.

SIERPIEŃ.

6, Przemienie: Pańskie, i roczni: urodz: N. W. X. Maryi Nikołajówny w r. 1819.
15, Wniebowzięcie Nayświęt: Maryi Panny.
22, Koronacyja Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza Samowładnącego Całą Rossyją i Jey Imperatorskiey Mości Alexandry Teodorówny.
29, Scięcie Swiętego Jana Chrzciciela.
30, Imieniny N. W. X. Cesarzewicza Alexandra Nikołajewicza, i rocznica urodzin N. W. X. Olgi Nikołajówny w roku 1822, i Kawalerskie Swięto Orderu Sgo Alexandra Newskiego.

WRZESIEŃ.

8, Narodzenie Nayświętszey Maryi Panny.
14, Podwyższenie Swiętego Krzyża.
26, Swiętego Jana Apostoła i Ewanielisty.

PAZDZIERNIK.

1, Opieki Nayświętszey Maryi Panny.
22, Cudownego Kazań: Obrazu N. Maryi P.

LISTOPAD.

1, Wszystkich Swiętych.
20, Wstąpienie na Tron Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza Samowładnącego Całą Rossyją i Króla Polskiego.
21, Ofiarowanie Nayświętszey Maryi Panny.

GRUDZIEŃ.

6, Swiętego Nikołaja Cudotwórcy, i Imieniny Jego Imperatorskiey Mości Nikołaja Pawłowicza.
8, Niepokal: Poczęcia Nayś: Maryi Panny.
25, 26 i 27, Boże Narodzenie, i pamiątka wygnania Francuzow z kraju.

Prócz wzmienionych uroczystych dni, wolni są od nauk od dn. 25 Grudnia do dn. 2 Stycznia, także Wakacyyne według zwyczaju.

INNE DNI TABELNE,

w które wzmienieni Uczniowie nie są wolni od nauk.

STYCZEŃ.

7, Rocznica urodzin N. W. X. Anny Pawłówny w roku 1795.

28, Rocznica urodzin N. W. X. Michała Pawłowicza w roku 1798.

LUTY.

3, Imieniny N. W. X. Anny Pawłówny i Kawalerskie Swięto Orderu Stey Anny.

4, Rocznica urodzin N. W. X. Maryi Pawłówny w roku 1786.

25, Rocznica urodzin N. W. X. Maryi Michałówny w roku 1825.

KWIECIEŃ.

17, Rocznica urodzin N. W. X. Cesarzewicza Alexandra Nikołajewicza w roku 1818.

MAY.

14, Rocznica urodzin N. W. X. Elżbiety Michałówny w roku 1826.

21, Imieniny N. W. X. Konstantyna Nikołajewicza i N. W. X. Heleny Pawłówny.

LIPIEC.

11, Imieniny N. W. X. Olgi Nikołajówny.

22, Imieniny N. W. X. Maryi Nikołajówny, N. W. X. Maryi Michałówny i N. W. X. Maryi Pawłówny.

27, Rocznica urodzin i Imieniny N. W. X Nikołaja Nikołajewicza w roku 1831.

SIERPIEŃ.

16, Rocznica urodzin N. W. X. Katarzyny Michałówny w roku 1827.

WRZESIEŃ.

5, Imieni: N. W. X. Elżbiety Michałówny.

9, Rocznica urodzin N. W. X. Konstantyna Nikołajewicza w roku 1827.

22, Kawalerskie Swięto Orderu Sgo Xiążęcia Włodzimierza.

PAZDZIERNIK.

13, Rocznica urodzin N. W. X. Michała Nikołajewicza w roku 1832.

ŁISTOPAD.

8, Imieniny N. W. X. Michała Nikołajewicza, N. W. X. Michała Pawłowicza, i Swięto wszystkich Kawaleryyskich Rossyyskich Orderow.

24, Imieniny N. W. X. Katarzyny Michałówny, i Kawalerskie Swięto Orderu Stey Katarzyny.

26, Kawalerski: Swięto Orderu Sgo Jerzego.

30, Kawalerskie Swięto Orderu Swiętego Andrzeja.

DNI ZWYCIĘZKIE,

w które się śpiewa po Kościołach Te Deum laudamus.

CZERWIEC.

27, Pamiątka zwycięztwa pod Półtawą.

LIPIEC.

10, Pamiątka pokoju zawartego między Państwem Rossyyskim i Portą Ottomańską w Kainardży, i przyłączenia Tauryckiego państwa do dzierżawy Rossyyskiey.

27, Wzięcie Fregat przy Angucie i przy Grengramie.

SIERPIEN.

9, Pamiątka wzięcia Narwy.

19, Pamiątka zwycięztwa odniesionego nad woyskiem Pruskiém.

WRZESIEN.

28, Zwycięztwo odniesione nad Generałem Lewenhauptem.

PAZDZIERNIK.

11, Wzięcie Twierdzy Slisselburgskiey.

DODATEK

Do Kalendarza Gospodarskiego na rok 1838, zawierający w sobie różne

WIADOMOŚCI GOSPODARSKIE.

OPIS SŁAWNEGO GOSPODARSTWA.

P. Block, Radzcy Ekonomicznego w Schierau w Szląsku.

Gospodarstwo w Schierau, mieści się w rzędzie pierwszych gospodarstw za wzor służyć mogących. Kładziemy tu opis onegoż, dla przekonania PP. Ziemianow: iż nie ilość ziemi, lecz dobre oney użycie, rzeczywiste i znaczne przynosi korzyści.

Folwark Schierau, (mówi P. Kreyssig) ma tylko 400 morgow magdeburskich gruntu; licząc w to 15 morgow łąk, a przecież utrzymuje się tu 33 sztuk bydła rogatego Szląskiey rassy i 760 sztuk owiec merynosow, które podobnie jak bydło rogate, w zimie i letnią porą na oborze są karmione; a to tak obficie, iż musiano ująć owcom paszy, ponieważ zbyt się spasały, a przez to, według dostrzeżenia właściciela, wełna nie tak sporo rosła. Pomimo jednak tak wielkiey ilości inwentarza, czysty zbior zboża, równa się bez wątpienia zbiorowi onegoż w każdém innėm dobrze urządzonėm trzy-polowém gospodarstwie, przy jednakiey obojętności i dobroci gruntu; albowiem buyność ziemi zastępuje tu sowicie ilości gruntu pod uprawę roślin pastewnych przeznaczonego.

Podział gruntu jest następujący:

150 morgow magdeburskich gruntu mocnieyszego uprawia się w tey kolei:

- 30 morg. Kartofli.
- 30 morg. Jęczmieniu.
- 30 morg. Koniczyny.
- 30 morg. Koniczyny (12sto-letniey).
- 30 morg. Pszenicy.

150 morg. gruntu zaś słabszego, tym sposobem się obsiewa:

- 30 morg. połowę kartoflą, połowę grochem, na świeżey mierzwie.
- 30 morg. Żyto latowe.
- 30 morg. Koniczyna.
- 30 morg. Koniczyna.
- 30 morg. Żyto zimowe.

50 morgow gruntu mokrego, który dawniey na łąkę był zostawiony, także podzielono na pięć pol, i obsiewa się jak następuje: 1ód, mieszanką na paszę zieloną lub na siano; 2re, owsem; 3cie, koniczyną; 4te, koniczyną; 5te, owsem.

O żyżności gruntu przekonywa już znaczna liczba inwentarza, który się tu utrzymuje; przytém ziemia jest zupełnie wolna od wszelkiego chwastu, podobnie jak naylepsza ogrodowa; pochodzi to zaś z jedney strony: przez uprawę staranną roślin okopowych (kartofli); z drugiey, z powodu obsiewania każdego ścierniska rzepą, która się wypasa owcami na polu. Plon koniczyny pomnaża się tu przez gipsowanie oney. Stan tuteyszey owczarni przekonywa jak nayoczewiściey: o znacznych korzyściach karmienia owiec letnią porą w owczarni. Owce rosną nader sporo. Strzyże się tu z 100 roczniakow 18 kamieni (szląskich) wełny, ilość ta jest pewnie naywyższa, jaką gdziekolwiek otrzymać można; a tém bar-

dziey, iż owce te nie są jeszcze z rassy nay-więcey dającey wełny. Owce są przytém tak zdrowe, iż zwyczayne ich choroby, nie są tu wcale znane. Maciorki w ten sposob są spuszczane do trykow, iż w przeciągu jednego i pół roku wydają po dwa jagnięta. Skopy 2no-letnie, w mojey przytomności sprzedawał właściciel po osim talarow sztukę (*). Sposob karmienia inwentarzy w Schierau, tém się różni od innych, że tu dają naprzemian, tak owcom jak i bydłu rogatemu, paszę suchą i mokrą, zieloną i suszoną; i temu to pewnie sposobowi karmienia przypisywać należy, utrzymywanie w tak dobrym stanie tak licznego inwentarza.

Jako dobry zbior, uważa właściciel w śrzednicy, z morga magdeburskiego:

Pszenicy	- 9 do 10	cet. i 28	do 30	cet. słom.
Żyta	- - 8 — 9	— 27	— 31	— —
Zyta lato:	6 — 8	— 20	— 21	— —
Jęczmieniu	7 — 8	— 19	— 21	— —
Prosa	- - $5\frac{1}{2}$ — $6\frac{1}{2}$	— 18	— 20	— —
Grochu	- 4 — 5	— 20	— 25	— —
Koniczyny	- z 2ch posiek	24	— 34	— —
Kartofli	— — — — —	100	— 121	— —
Zielonych warzyw w stanie zielonym	— — —	12	— 18	— —
A wysuszone	— — —	$1\frac{3}{4}$	— $2\frac{1}{4}$	— —
Buraki	— — — — —	60	— 80	— —
Liście od nich	— — —	40	— 60	— —

„Z urządzenia gospodarstwa mego (powiedział mi P. Block), widać, iż jestem gospodarzem płodoziemnym. Tak jest, jestem nim, i byłem już wiele lat wprzód, niż tuteysze gospodarstwo objąłem i urządziłem. Jestem, jak wiadomo, wiernym uczniem Radzcy Stanu Thaera, wielo-letnie doświadczenia i rozmaite proby tak mnie utwierdziły i przekonały, o niezawodności zasad rolniczych tego męża, iż nayprzód Bogu, który mi w innych okolicznościach swych dobrodzieystw hoynie udzielić raczył, a potém Radzcy Stanu Thaer, winien jestem wszelkie te rozkosze i korzyści, których w zawodzie moim doznawałem i doznaję„.

(*) Ale trzeba wiedzieć, iż to było w roku 1821.

NOWY SPOSOB

Oszczędzania Kartofli wysadkowych.

Dotąd kartofle nieprzestają być źrzódłem nowych odkryć; niemal bowiem codziennie odkrywamy w nich nowe, mniey - więcey, użyteczne własności. Wszakże ta, którą tu-tay opisać zamierzamy, słusznie w liczbie więcey użytecznych mieścić się może, a szczegulniey przy tego rocznym, nieledwie ogulnym nieurodzaju tey rośliny: gdyż przez nowe to odkrycie, oszczędzić można znaczną ilość kartofli wysadkowych.

Wielu z uprawiających kartofle zapewne uważało: iż kiedy te przechowują się w sklepach ciepłych, a nawet i w dołach dobrze opatrzonych, wyrastają z nich małe wyrostki, kształtu nieregularnego, wielkości różney, koloru żółtawo-białkowego, nieco miękie, a bardzo wodniste. Wyrostki te, przy wybieraniu kartofli na wiosnę, zwykle się odrzucają, wraz z ukruszoną z kartofli ziemią.

W roku 1825, P. Geben, padł na tę myśl, czyby nie można było użyć tychże wyrostkow do sadzenia. Pierwsze doświadczenie nader korzystnie mu się udało; zebrał bowiem wiele i nader wielkich kartofli; tym czasem była to proba w ogrodzie uczyniona. W następnym roku doświadczenie to jeszcze z pomyślnieyszym udało się skutkiem. Dla tego w roku 1827 przedsięwziął P. Geben uczynić w tey mierze porównawcze doświadczenie na wielką skalę.

Tym końcem, na roli jednostaynie uprawioney, zasadzono trzynaście rzędow wspomnionemi wyrostkami kartoflanemi, a sto czterdzieście kartoflami wielkiemi, na sztuki pokrajanemi. Podczas rośnienia odznaczyły się pierwsze widocznie przez wydanie większey ilości cięciw i większey obfitości liści, koloru brunatnieyszego, a niżeli kartofle wielkie. Przy zbiorze zaś okazało się: iż rzeczone 13 rzędow zaymujące przestrzeń 50 prętow kwadratowych, wyrostkami zasadzonych wydały 87 koszy kartofli nader wielkich; (niektóre były 10 cali dłu-

gie, a 4 cale grube); zkąd wypada na 1 rzęd po $6\frac{2}{15}$ kosza; z 140 zaś rzędow obsadzonych kartoflami wielkiemi, zebrano 706 koszow, nierównie mnieyszych kartofli; co wypada na 1 rzęd po $5\frac{1}{25}$ koszow; a zatém nie tylko rzeczone wyrostki kartoflane, ale nadto i owoc z nich był, jak powiedzieliśmy, nierównie większy.

P. Geben za nadto jest mężem znanym i poważanym, nie tylko jako agronom, lecz jako i pisarz agronomiczny, by o prawdzie otrzymanych przezeń wypadkow powątpiwać można. Dodać przecież wypada, iż wyrostki kartoflane sadzone przez P. Geben, pochodziły od kartofli tak zwanych: wielkich angielskich, czyli gibraltarskich, które, według twierdzenia tegoż P. Geben, nie wydają nasienia, gdyż kwiat onych przed zawiązaniem się ziarna opada. Zdaje mi się, iż rzecz ta jest dość ważna, by zwróciła na siebie uwagę rolnikow i zachęciła ich do czynienia w tey mierze doświadczeń.

SPOSOBY I DOŚWIADCZENIA.

Sposob łatwy i bardzo tani tynkowania ścian drewnianych.

Ściana nacina się wzdłuż siekierą raz koło razu, gdy tak cała nasiekana narzuca się mieszaniną z równych części *gliny*, *piasku*, *wapna gaszonego*, *łayna* świeżego bydlęcego, przeskubaney *pilśni* od garbarzow i *wody* ile potrzeba. Narzucający nie powinien żałować ręki i silnie kielnią tę massę rzucać. Gdy dobrze naschnie, kończy się tynkowanie i gładzenie jak zwykle murow, i w niczém tamtym nie ustępuje.

Tani i trwały sposob malowania ścian i dachow drewnianych.

Weź garniec *mleka* słodkiego, garniec *serwatki*, garniec i pół *wapna* gaszonego, przesianego miałko, jeden *ser* świeży, wapno z serem ucieray jak naylepiey w donicy tak, żeby gruzołkow żadnych nie było; poczém przyleway ciągle naprzód mleko, potém serwatkę mieszając bez ustanku. Tey massy nie przysposabiay więcey jak tyle, ile w pół dnia wymalować potrafisz, bo tężeje; używając jey mieszay zawsze, gdyż gęścieysza część osiada. Chcąc tą massą dachy czerwono malować, dodaje się dobrze utartey *terra anglica*.

Sposob czyszczenia Oleju.

Do dwóch garcy *oleju* doley osim łotow *witryolu*, wley w naczynie pięcio-garcowe i dobrze rozbijay rózgą przez godzinę; doley dwa garce *wody* deszczowey i znowu biy przez godzinę; wtedy wrzuć garść tłuczoney *kredy* i niech tak stoi wszystko w spokoyném mieyscu przez dni dziesięć. Potém zbieray ostróżnie oley i wleway w szklanne lub blaszane naczynie. Im starszy tém lepszy do użycia; można więc razem i kilkanaście garcy wyczyścić.

Sposob, żeby szyby w oknach nie zamarzały.

Jeżeli masz okna podwóyne w pomieszkaniu swojém, szczélnie zamknąwszy od dworu będące, szpary zatknąwszy bawełną, nasyp piasku na grubość dwóch cali, zamkniy dobrze drugie okna i te od pokoju jak naystaranniey zalep. Kit naylepszy jest z *piasku polnego* i *mąki żytniey*, do którey dodaje się *wapno* dla białości.

Sposob przywrócenia szybom przezroczystości.

Weź wiązkę *pokrzyw*, i ocieray szyby kilkanaście razy; poczém zmyy czystą wodą. Powtarzay dopóty, dopóki skutku nie zobaczysz.

Sposob pobielania rądli.

Wyszoruy rądel jak nayczyściey, weź

cyny angielskiey tyle, ile miarkujesz że do pobielenia jego potrzeba, i roztop ją. Potém wsyp w nią szczyptę *soli ammoniackiey* miałko utłuczoney i wiązką grubych kłakow rozcieray roztopioną cynę póki nie przylgnie do rądla.

Sposob prania bielizny bez mydła.

Ułoż bieliznę w naczyniach polewanych lub też drewnianych statkach szczélnie się zamykających, naley ją *ługiem czystym* tak, żeby się zupełnie zanurzyła; po czterdziestu ośmiu godzinach wyymiy ją, wykręć, przepłócz w czystey wodzie, a potém w zafarbowaney krochmalikiem. Bielizna będzie biała i nierównie mniey uszkodzona jak zwykłém praniem.

Atrament Dra Farry.

Wsypawszy, do kwarty wody deszczowey, przedniego, grubo tłuczonego galasu łotow osim, stawia się naczynie z tym płynem, na ciepłym piecu, na dni piętnaście, zakłócając czasem, poczém dodawszy koperwasu palonego łotow dwa, z którym znowu niechay przez dwie godzin stoi, kładąc jak poprzednio dla lepszego połączenia. W końcu cedzi się przez płótno, a dodawszy miałko utłuczoney gummy arabskiey łotow dwa, oraz ałunu palonego pół łota, będzie atrament gotowy.

Sposob przywracania do życia umierających drzew owocowych.

Pewien doświadczony ogrodnik miał w swym ogrodzie kilka starych jabłoni, które rodzić przestały. Coż robi? w czasie zimy, bierze świeżo wypalonego wapna, jak tylko wyszło z pieca, gasi je wodą, i natychmiast (by kwas węglowy mocy swey nie stracił) wielkim pędzlem swoje drzewa tym wapnem pociera. Okazało się późniey, że wszelki mech i robactwo zostały zniszczone, stara wierzchnia kora odpadła, utworzyła się nowa, gładka, zdrowa i tłusta, a drzewa przybrały napowrót młodocianą postać i siłę.

Sposob na zastarzałe nasiona.

Namocz je na trzy lub cztery dni w lekkim kwasie solnym, potém posiey, a pewno zeydą.

RZECZY KUCHENNE.

Sposob robienia Bab bardzo delikatnych.

Do garca *mąki*, trzeba wziąć kwartę *mleka*, żółtkow samych kwartę, masła topionego pół kwarty, drożdży kwaterkę, cukru funt, cynamonu dwa łoty, albo też jednę utłuczoną gałkę muszkatołowę: takim zaś sposobem powinny się robić: Pierwiey w mąkę wlać drożdże, potym mleko dobrze gorące i to rozbić dobrze łyżką z mąką i z drożdżami, postawić, aby się ruszyło; jak się ciasto ruszy, wlać żółtki, i wraz rękami wybijać aż się ciasto wygładzi; potym wlać masło i znowu bić, jak się dobrze wybije, wsypać cukier, cynamon, lub gałkę, soli dla smaku, wraz dobrze wyrobiwszy ciasto, postawić go w cieple, ale nie gorąco, żeby go nie zaparzyć, jak się wyruszy, kłaśdź do naczynia, miarkując, żeby tylko była czwarta część w naczyniu ciasta, jak się dopełniają naczynia, dopiero w piec wsadzić.

Sposob robienia Mazurkow.

Bierze się mąki filiżanek 4, śmietany gęstey syrowey filiżankę 1, żółtkow od jay 8, masła młodego nietopionego łyżek 2, wina kieliszek 1, To mocno zagnieść i rozkroić na cztery części, porobić cienkie placki i rozwałkować dobrze. Trzeba mieć rozynki wybierane bez ziarnek, nakładać jeden koło drugiego na to ciasto. Jeżeli konfitury, to lepiey trzeba, żeby były migdały utarte mocno: 2 filiżanek gorzkich, a 4 słodkich. Polewać śmietanką słodką i trzeć w misie mocno, potym, jak się utrze, to wymieszać dobrze i te ciasto nakładać, jak się upiecze, to ulakierować.— NB. Do ciasta wsypać cynamonu i soli trochę.

Sposob robienia Musztardy.

Weźmiy czarney gorczycy, utłucz na mąkę, i przesiey; weźmiy gruszek świeżych, upiecz, uwierć w donicy, a przez sito przepraw; weźmiy rozynek drobnych, zchędoż, wstaw w winie, warz; uwarzywszy wierć w donicy, przez sito przepraw, włóż to wszystko w jeden garnek, i to wino wley, octem winnym rozpuść, żeby było gęsto jako kasza, nakryy dobrze, a postaw w mieyscu ciepłym przez trzy dni, potym umieszay, a daway na talerz, kiedykolwiek potrzeba, a jeżeli gęsta, możesz octem winnym, według potrzeby rozpuścić, na ten czas, kiedy dawać będziesz, możesz trochę pocukrować na talerzu.

Kapłón całkiem we Flaszy.

Weźmiy kapłóna dworowego, ochędoż pięknie, zdeymiy skórę z niego całkiem, tak ostróżnie, żebyś dziury naymnieyszey nie uczynił, a członki, z których się skóra zdjąć nie może, poprzerzynay, żeby przy skórze zostały, włóż tę skórę w flaszę taką, u którey będzie dziura w szrubie, żebyś trzy palce włożył, trzymayże tę przerzniętą skórę w dziurze. Weźmiy żółtkow szesnaście, rozbiy, przyday trochę mleka, zapraw jako chcesz, wley łoju w tę skórę z kapłóna, trzymając, a zaszyy i puść w flaszę, wody wley pełną flaszę, zasol, a zaszrubuy, albo pęcherzyną zawiąż, włóż w kocioł wody i warz, a gdy się ociągnie, te jayka z mlekiem rozedmą kapłóna tak, że się będzie każdy dziwował, jako tam tego włożono kapłóna, gdy go dasz z flaszą na stoł, a kto tego nie wie, nie będzie bez podziwienia wielkiego.

Kapłón pieczony aby ze stołu zleciał.

Upoić go wódką lub winem dobrze, a potym oblać mocną wódką, aby się lepiey pierze z niego dało obrać, potym ułożywszy mu skrzydła i nogi jako do pieczenia, położyć go na roście drewnianym, zdaleka od ognia, a gdy się już dobrze przyrumieni, zyngować go młodym masłem, i dać na stoł, a gdy cokolwiek się dotknie widelcami, porwie się i skoczy ze stołu, z wielkim podziwieniem gości.

Sposob przyrządzenia szynek, półgąskow, ozorow, i t. p.

Weź saletry pół funta, soli kamienney pół garca, tymianu, cząbru, majeranu, bazyliki, liścia bobkowego, kolendry, angielskiego ziela, jadłowcu, każdego po dobrey garści, gwoździkow szczyptę, rokambułu główkę, a w mieyscu tego czosnku; to wszystko utłucz, zmieszay, natrzyy tą massą szynki, półgąski i ozory, i układając je w czystém naczyniu przesypuy. Niech tak będą przez tygodni trzy. Potém wyjąć je można, uwędzić lub ugotować według woli. Ta miara do czterech dużych szynek wystarczy.

Sledzie marynowane.

Sledzi dwanaście pięknych mocz w wodzie przez dwadzieście cztery godzin, poczém obciągniy je ze skóry; z sześciu wyymiy mleczko i rozrob z octem winnym; śledzie zaś nasmaruy dobrą oliwą i przysmaż cokolwiek na roście; pół kwarty octu zagotuy z zielem angielskiém, pieprzem, bobkowym liściem i cytrynową skórką, ten ocet wrzący i rozrobione mleczko ley na śledzie i przykryy.

Sposob na zrosłą mąkę.

Do garca mąki zrosłey bądź żytniey, bądź pszenney, doday przy rozczynieniu kwaterkę okowity, a chleb lub ciasto niezawodnie się uda.

LEKARSTWA DOMOWE.

1, Maść na oparzeliznę.

Weź funt *oliwy*, dwa łoty *wosku*, w czystey nowey rynce rozpuść wosk w oliwie na wolnym ogniu; miey dwa łoty *galmanu* tłuczonego i przesianego jak naymieley, syp

po trochu mieszając, dopóki cała maść jednakowego koloru nie nabierze. Ta maść tak świeżą oparzeliznę jak i naybardziey rozpaskudzoną wygoi, ale trzeba ranę przykryć czystey *gazy białey* kawałkiem, i dopiero na tę gazę maść na płótnie rozsmarowaną przykładać, a niezdeymować gazy, dopóki rana skórką nie porośnie.

2, Maść gojąca sparzeliznę.

Bierze się w równey ilości *białka*, młodey *śmietany* i przedniey *oliwy*, (w niedostatku którey można także użyć świeżego lnianego oleju), wszystko to zmieszawszy doskonale, smaruje się grubo na lniane płatki i okłada się niemi mieysca sparzone. Płatki te należy często odmieniać za każdą razą one wspomnioną nasmarowawszy maścią.

Woda niszcząca zmarszczki.

Wiele jest w tém celu przepisow podanych, następny tę ma zaletę, że nie jest szkodliwy. Gotuje się garść kaszy perłowey w kwarcie wody, a gdy kasza będzie dobrze rozgotowaną, odcedza się wodę, do którey dodać potrzeba kilka kropel w aptekach znanego balsamu mekańskiego. Tym płynem smaruje się przez dni kilka twarz, a po upływie godziny umyć się wodą mięką wypada.

Na kurcz żył.

Glisty ziemne w oliwie namoczyć i na słońcu dystyllować, i tym oleykiem chore części smarować, przydawszy wódki mrówczaney lub bocianowey.

Sposob uchronienia się od kataru.

Codzień idąc spać jaki bądź czas jest i pora, byle zdrowie było, myy nogi zimną wodą, mocno je wycierając do suchego. Uważać tylko należy w lecie, żeby nogi i całe ciało nie było spocone.

Lekarstwo na chrypkę.

Suszonych malin garści dwie, miodu patoki łyżek dwie, oliwy tyleż, imbieru tłuczonego łyżeczkę od kawy zmieszay i gotuy w kwartowym polewanym garku, nalawszy podpiwkiem. Filiżankę tego napoju ciepłego piy na noc i rano w łożku.

Sekret starożytnych ludzi.

Są dni niektóre w roku doświadczone, które długiego życia są przyczyną przez krwi puszczanie, co starożytni ludzie za wielki sekret i pożytek dla siebie przyznawali, to jest: W dzień SS. Marcina, Błazeja, Filipa i Bartłomieja, według tych wierszów:
Martini, Blasi, Philippi & Bartholomaei,
His Festis minuas, ut longo tempore vivas.

Przeciwnie żyć długo nie mogą, którzy krew puszczają w dzień SS. Marcella Papieża, Sylwestra i Piotra w okowach.
Marcelli Papae, Silvestri & Vincula Petri,
Venam qui pandit non longo tempore scandit.

Lekarstwo dla owiec zapobiegające Ospie.

Następujący środek do tego, poleca radca lesny Haugwitz: Zetrzeć na proszek i zmieszać: korzenia ziela święto-jańskiego (hipericum perforatum) łotow dwa i pół; korzenia ziela zwanego: dziewięć sił bezprętowych, albo zeniszek przyjemny (carlina acaulis) pół trzecia łota; ziela dryjakiew ugryziona czyli świerzbnica (scabiosa succisa) półtora łota; szarey siarki osim łotow, assafetydy jednę drachmę, kamfory pół drachmy, czarnego kminku półtora łota. Wszystko to zmiesza się z solą, i daje się owcom dwa lub trzy razy codziennie, szczegulnie wtenczas, kiedy w sąsiedztwie ospa panuje. Podana tu ilość wyrachowana jest na 800 sztuk owiec.

A N E K D O T Y.

L I G D A M O N I C E F I Z A,

Czyli okropne skutki miłości.

Ligdamon, młodzieniec pięknością i talentami od natury udarowany, kochał Cefizę, i był nawzajem kochany. Szczęśliwa para!— Oboje wzdychali do słodkiey chwili, która ich połączyć miała — Plutus, oyciec Ligdamona, niechciał zezwolić na ich szczęście; łakomstwo opanowało jego nikczemną duszę; majątek zaś Cefizy nie był dość znacznym w oczach jego. Stał on się nie ubłaganym na wszelkie prośby, a nieszczęśliwy syn widział kochankę swą zniewoloną od rodziców, innemu ofiarującą rękę— Cały w rozpaczy, idzie w obce kraje szukać przytłumienia namiętności, lecz napróżno, obraz Cefizy wszędzie go ściga. Wraca w oyczyste progi, bardziey, niż kiedy, trawiony ogniem miłości.— Aryst, małżonek Cefizy, trudnił się handlem, fortuna przestała mu sprzyjać, już blizki był całkowitego zniszczenia, gdy wsparty znaczną summą pieniędzy przez Ligdamona, uchronił się ciosu fatalnego zguby. Czuły ten kochanek, sprzyjał Cefizie w samym nawet jey małżonku, który mu ją wydarł; a ofiara całego majątku, aż nadto błahą zdawała mu się.— Przyjaźń Arysta, była nadgrodą Ligdamona, a bardziey jeszcze słodycz oglądania w każdey chwili swojey kochanki.— Niebezpieczna rozkoszo! iluż to nieszczęść nie byłaś przyczyną ?

Karmieni tak lubym nałogiem, zapomnieli, co byli winni Arystowi: prawa gościnności, hymenu i przyjaźni, wszystko poszło w niepamięć.... Całą uwagę jedynie poświęcili miłości.

Cień tajemnicy pokrywał z początku ich wykroczenia; wkrótce zaczęli się mniey przymuszać, a całe miasto było świadkiem ich rozkoszy; Aryst w rozpaczy, mówił do Ligdamona: Ty! któregom słodkim imieniem przyjaciela nazywał; ty jesteś narzędziem mey niesławy. Człowieku podły! swoją tylko rządzący się namiętnością, i jey jedynie słuchający, wydarłeś mi honor.... Także to drogo ceniłeś twoje usługi i pomoc?... Ach! odbierz to fatalne złoto, źródło mojego nieszczęścia.... Zabierz móy majątek, pogrąż mię w nędzy,... lecz nie miey więcey wstępu do domu mojego;... lękay się mey zemsty, jeżeli go jeszcze splamisz twoją bytnością.

Też same wyrzuty czynił Cefizie; wyraźnie zapowiadając jey rozłączenie się z nią, jeżeli nie wyrzecze się Ligdamona.— Obłąkana namiętnością, żadney litości nie miała nad rozpaczą małżonka, przyjęła jego żądanie, a związki ich publicznie zerwane zostały.

Ligdamon przyrzekł ją zaślubić; nalega ona uiszczenia obietnicy, lecz o hańbo! Ligdamon niechce więcey słyszeć o tym. Inny przedmiot zajął serce tego zdraycy,... ze wzgardą odpowiada jey przymilaniom,... a na dopełnienie zbrodni, dopuszcza się podłości wyrzucania Cefizie jey postępków względem niego. Łzy i prośby nie mogły poruszyć jego kamiennego serca, i nie odnoszą żadnego skutku. Naprożno ściska jego kolana; naprożno zaklina go, aby się ulitował nad owocem ich miłości, który w łonie nosiła. Nie, doświadcza tylko wzgardy i oziębłości. Trzykroć brzemię boleści ściele u nog jego kochanka; trzykroć okrutnik, bez uronienia nawet łzy jedney, spogląda zimno na passującą się nieszczęśliwą wśrzód okropności i rozpaczy.

Srzodkiem ciemnego gaiku, przybytku ponurey samotności, płynęła rzeczka głęboka, tocząc z dzikim szmerem swe wody; tam Cefiza zwraca swe kroki, jak tylko cienie

nocy zajęły mieysce dziennego światła. Xiężyc czarnemi otoczony obłoki, przyświecał blademi promieniami tey okropney scenie. Wiatry miotając gęstemi gałęziami, daleko roznosiły jęki.

Cefiza staje.... Serce jey niedostępne jest trwodze jey płci tak pospolitey. Włos niedbale rozpuszczony... Oczy w przelewające się wlepiwszy bałwany, łupem jest naystrasznieyszego obłąkania. W milczeniu przebiega pasmo swych nieszczęść, a łkania rozpaczy, wzdymają boleśnie jey łono.

Lecz niewierność popełniona względem małżonka, i smutna nadgroda kochanka, stawiając się znagła jey duszy w nayżywszych kolorach, odeymują jey moc pokonania czarnych zamysłow, które jey rozpacz podawała. Rzuca się w rzekę, wymawiając jeszcze imie wiarołomcy Ligdamona. Smutny koniec! karząc występną, odjął życie niewinnemu stworzeniu. Nieszczęsny ten przypadek, powinien przerazić dusze czułe i zwrócić je z drogi występku.

Przez długi czas szukano tey nieszczęśliwey; znaleziono ją nakoniec... Woda wyrzuciła na brzeg jey ciało, a łakome kruki, szarpały jey wdzięki fatalne podniety tylu nieszczęść. Ciało jey zeszpecone zaniesiono do miasta, Ligdamon widział go; lecz spodlona jego dusza nie była zdolna do czułości, i bynaymniey tym smutnym widokiem nie został tknięty.... Lecz wcześniey czy późniey, okropne zgryzoty nakształt wężow lub jędz piekielnych, szarpać mu będą wnętrzności w zemście nieszczęśliwey jego kochanki.

Cefizę pochowano bez żadney okazałości; na kamieniu okrywającym jey grobowiec, te tylko wyryto słowa:

Przechodniu!... tu Cefizę pokrywają cienia...
Zapłacz,... lecz występnego unikay płomienia.

Przysposobienie do niepomyślnych nowin.

W szkołach będącego młodzieńca, odwiedził raz służący od dworu oyca jego — Po odebranych ukłonach od familii, spytał się go student: Móy Michale! cóż tam słychać nowego?

— Nic nie słychać.

Powiedź przecię co?

— Oto nam kruk zdechł.

Nic więcey?

— Nic....

A coż mu się to stało?

— Mówią, że z obżarstwa.

Czegoż się on obżarł?

— Scierwa.

Scierwa?.... a to zkąd?

— Z tych czterech kasztankow, któreśmy do karety zaprzęgali.

Czy to zdechły?

— Tak jest.... zdechły... a to z winy matki WPana;.... domyślamy się, że woda, którey tak wiele zwieźliśmy, jest przyczyną ich straty.

Toż to nakoniec do wożenia wody obróciliście te konie?

— Nie ze wszystkim, ale jak nam dwor gorzał, musieliśmy ich do tego użyć.

Mego oyca dwor mówisz?

— Nie inaczey.

Ach! dla Boga, co za cios okropny!... Czy nie wiesz z czego się zapaliło?

— Oy wiem!... i dobrze wiem... A nawet można było uchronić się tego nieszczęścia, gdyby się z pochodniami ostróżniey obchodzili byli.

Do czegoż tam pochodni potrzebowano, a jeszcze zapalonych?

— Poprzynosili je na pogrzeb matki WPana.

Ach! co mówisz?... na pogrzeb mojey matki.... o nieba!... to nie podobna.... wszak mi o jey chorobie nic nie doniesiono.

— Bardzo naturalnie.... bo ani godziny niechorowała.... okropna zgryzota nagle wpędziła ją do grobu.

Coż ją do takiego zmartwienia przywiodło?

— Trzeba jey wybaczyć;.... naprzykład, żebyś WPan miał córkę, a ta nie mając jeszcze męża, została przecież matką.... nie gniewałoby to WPana?

List do pana pisany w ten sens roku 1795 marca 23.

Oznaymuję Panu, że niśturbuy się o marcowych kurczętach, już kozy wszystkie na jajach siedzą. Kapusta pożęta i do przepłotu złożona. Rzepa pożęta, w snopy powiązana i do stogu złożona. Buraczki wymłócone, plewy do Krakowa odesłane.— Gancarz nadworny nieprożnuje, dwie solanki bótow narobił dla huzarow pańskich. Indyki, które były osednione wcale poprawiły się, już foryś ich do wody zaprowadzić nie może, proszę doskonałego zegarmistrza przysłać z Wilna dla ukucia ich.— Słomka, która była ulokowana u garbarza, kazałem wszystkę porznąć na pasy dla huzarow pańskich.— Słyszałem, że Pan ma jechać na seym do Grodna, kazałem wszystkie konopie na sieczkę porznąć dla koni pańskich.— Cztery kaczki doyne dają piętnaście łokci panieńskiego mleka do kawy, chowam dla Pana.— Sześć kop ogórkow solonych w przepłocie wiszą dla Pana.— Z folwarku nic ciekawego nie donaszam Panu, jak tylko na Boże Narodzenie ruskie piorun trzas i gumno spalił. Gospodynia za piecem zdechła, krowa w przepłocie obwiesiła się.— Mam jeszcze dwa folwarki do nabycia dla Pana, w których to folwarkach są dwa ogrody: Jeden zasiany sieczką, a drugi plewami, i dwa sklepy: jeden piwny, a drugi gorzałczany, do których wlazłszy, wyleść niechce się. Puszcza jedna cienka, w ktorey séry holenderskie jak grzyby, po drodzę rosną.—

Sługa nayniższy Ten Sam.

WIERSZE.

Skąpiec, Chciwski postrzegłszy skarb swóy w ogrodzie odkopany i wzięty, wypada wołając.

Gwałt! ratuycie! kto w Boga wierzy, mospanowie!
Złodziey! zbóyca! łapaycie! prowadźcie w okowie.
Zginąłem! o móy Boże! o serca nieczułe!
Zarznął mnie zbrodzień, zabił, porwał mi szkatułę.
Ach! ktoż to? kto on? gdzie on? gdzie przepadł? gdzie zalazł?
Dokąd biedz? gdzie go szukać? och! gdziebym go znalazł?
Nie ma go tu? nie ma tam? Aha (*chwyta siebie za ramie*) stoy nieboże,
Odday mi łotrze złoto! Ach! to ja sam, Boże!
Boże! straciłem zmysły, rady nie dam sobie,
Sam nie wiem, gdzie ja jestem, kto jestem, co robię.
Biedne moje pieniądze, naydroższe me zbiory,
Me kochanie, me wszystko. W was całey podpory;
Całey pociechy mojey, szczęścia pozbawiony,
Ginę, konam, umarłem, jużem pogrzebiony.
Czyliż mnie nikt nie wskrzesi wracając mi złoto?
Nikt nie powie, kto je wziął... Co mówisz? gołoto!
Nie, tu nie ma nikogo... Łotr, co mi cios zadał,
Wyszpiegował złą chwilę, kiedym z synem gadał,
Wyrzucałem mu własnie straszne jego zbytki.
Darmo... Lecę na ratusz, każę wziąć na pytki
Cały dom, syna, córkę i czeladź i siebie.
Co tu ludzi? gdzie spóyrzę w okrutney potrzebie,
Wszyscy mi podeyrzani, każdy oszust złodziy.
O czém tu mowa? Przebóg! o co wam tu chodzi?
Hę, o pieniądze moje!... Jakiś krzyk na górze...
Czyli się on tam schował? Na wszystko w naturze
Zaklinam was, nietaycie, jeśli o nim wiecie?
Może on wśrzód was... Patrzą! czegoż się śmiejecie?

Ani wątpić, wszyscy są ze złoczyńcą w zmowie...
Dość tego, hey! przystawy, rzeczniki, sędziowie,
Urzędy, warty, straże, i wszystkich mąk sprawce,
Znoście katusze, stryczki, schodźcie się oprawce.
Wszystkich każę wywieszać, a gdy niepospieszę
Straty mojey odzyskać, i sam się powieszę.

CIEKAWE ROZMAITOŚCI.

— *Russel* Admirał angielski, zaprosił raz wszyśtkich Oficerow, jako też cały ekwipaż floty poddaney jego komendzie na poncz. Jak zaś wielka liczba gości była, pokaże się z ilości mieszaniny wypotrzebowaney w tym celu. W śrzodku rozległego i pięknego ogrodu, zrobiono kosztem jego marmurową sadzawkę, do którey wlano:

Sześćset butelek wódki *de Cognać.*
Tyleż butelek tęgiego romu,
Tysiąc dwieście butelek Malagi,
Cztery beczki wrzącey wody,
Soku z dwóch tysięcy i sześciuset cytryn,
Cukru wsypano sześćset funtow, i
Dwieście gałek muszkatołowych, ztartych na proch.

Młody maytek, wyobrażający *Hébé*, pływał po tey sadzawce w baciku z drzewa *Acajou*, i nalewał w szklanki więcey niż sześciu tysiącom pijakow, gnuśnie leżących na murawie, lub siedzących do koła sadzawki na ławach urządzonych w kształcie amfiteatru.

Pewny dostrzegacz życia ludzkiego, ogłosił następujące uwagi o dzisieyszém pożyciu małżeńskim: W ciągu roku zawiera się 872,561 małżeństw; z liczby tey rachuje 1,362 żon, które mężow porzuciły, mając innych kochankow; 4,320 par, które się dobrowolnie z sobą rozłączyły; 2,151 mężow, którzy uciekli od żon; 191,033 par żyjących z sobą w niezgodzie; 162,320 par, które się nienawidzą, a wzajemny wstręt swóy umieją ukryć przed światem; 510,131 par, okazujących jawnie wzajemną oziębłość; 1,102 par, na pozor szczęśliwych, a istotnie niechętnych; 145 par, jakożkolwiek z sobą żyjących; nareszcie 7 par, używających zupełnie rzadkiego szczęścia w pożyciu małżeńskiém.

ZMIANY POWIETRZA

Z postrzeżeń nad zwierzętami, ptakami, roślinami, i t. d.
(Ciąg dalszy).

Jeżeli w Lipcu mrówki wznoszą wyżey, niż zwykle, swoje mrówiska, to można spodziewać się rychłey i mrózney zimy.

Na pogodę w Sierpniu, skowronki wysoko wzbijają się i wesoło śpiewają; jaskółki także wysoko latają; wcześnie po zachodzie słońca pokazują się nietoperze; komary snują się gromadnie w powietrzu.

Na deszcz i burzę w Sierpniu gęsi lubią się pluskać w wodzie, otrząsają mocno skrzydła; jaskółki krążą nizko; kury tarzają się na śmieciowiskach; pawie przeraźliwie krzyczą.

Na ciągłą słotę w Pazdzierniku owce powracają ociężałe do owczarni i trudno je pędzić. Kiedy krótka i nagła ulewa ma nastąpić, owieczki podskakują i ogon w górę podnoszą.

Roślina zwana *Kortyną*, która po kamienistych mieyscach rośnie do ostow, należy, kiedy się zwija w czasie pogody, jest nieomylnym znakiem mającego nastąpić deszczu. Dla tego zowią tę roślinę *wilgociomierzem botanicznym.*

Roślina *taraxak* służy do mierzenia

czasu, bo między 8mą a 9tą godziną otwiera się, a o 3ciey z południa się zamyka. Nazwano ją przeto *zegarem botanicznym.*

Jeden z nowych i ważnych prognostyków powietrza nastręczają pijawki trzymane w szklanném naczyniu wodą napełnionéin.

Na piękną i stałą pogodę pijawka leży skręcona na dnie, bez ruchu, jak nayspokoyniey.

Na deszcz i podczas deszczu rozwija swe kłęby, wyłazi jak naywyżey w naczyniu, i tam zostaje dopóki pogoda się nie ustali.

Na wiatr pijawka wspina się kręci i zwija w wodzie, dopóki wiatr nie powstanie.

Przed wielką burzą, grzmotami i piorunami przez kilka dni pijawka przebywa prawie zawsze na suchém mieyscu, oddycha mocno, i okazuje niemal konwulsyyne wzruszenia.

W zimie na mróz, w lecie na pogodę, pijawka leży zawsze na dnie naczynia: podobnie w zimie na śnieg i odwilż, a w lecie na deszcz i słotę, zawsze wyłazi aż do szyyki naczynia.

Naczynie szklanne, w którém te doświadczenia na pijawce robiono, zawierało garniec wody, którą w lecie codzień raz odmieniano, a zimową porą co dwa tygodnie. Otwór szyyki zawięzywano szmatką płócienną.

Czerwienieiące się chmury nad zachodem słońca, zwłaszcza kiedy są ciemno-purpurowego koloru, zwykły piękną rokować pogodę. Przyczyna tego ta, że kiedy powietrze jest suche, czerwone, i ogniste, promienie mocniey się łamią.

Kiedy słońce zachodzi bladym i żółtawym blaskiem, to znaczy pospolicie deszcz.

Niezawodnym znakiem nadchodzących dni słotnych jest okrąg (halo) około xiężyca, który z zbyteczney wilgoci w powietrzu formuje się, a im większy taki okrąg, tém bliżey ciężą wyziewy nad ziemią, i słota może trwać dłużey.

Tęcza ranna jest na deszcz, tęcza wieczorna na pogodę. Do tęczy trzeba koniecznie, żeby chmury, z których deszcz pada, stały naprzeciw słońca; wieczorem więc może znaydować się tęcza tylko na wschodzie, rano tylko na zachodzie. A że nayobfitsze deszcze w naszym klimacie wiatry zachodnie przynoszą, tęcza pokazująca się na wschodzie, oznacza, że deszcz nadciąga do nas, tęcza na zachodzie przeciwnie, że się deszcz i słota oddala.

Zlatywanie się morskich ptakow na brzegi morskie, zapowiada szturm i burzę. Przyczyna tego jest większa obfitości robaczkow na pokarm, które znaydują po burzy na brzegach morskich.

Ryby morskie, które w czasie pogodnym łowią się na powierzchni morza, zanurzają się w czasie burzy w jego głębiach.

Wiosenną porą sroki pojedyńczo latające, zapowiadają zimno i wiatry, po dwie ciepło i pogodę. Przyczyna tego jest, że kiedy jest, lub ma bydź zimno, lub burza, jedna sroka zostaje na jajach lub przy swoich młodych w gnieździe. Dla połowu ryb jedna sroka jest także złym znakiem; bo podczas burzy ryby idą na dno: sroki w parach latające dobrą wróżbą.

Dalszy ciąg w przyszłym roku.

NOWE PRZEPOWIEDNIE

Pogody, deszczu, słoty, śniegu, mrozu, wiatru i innych zmian powietrza.

(Ciąg dalszy)

f) Z uważania roślin. Powoy polny convolvulus arvensis), kurzyślep pospolity (anagullis phoenica), nogiet deszczowy (calendula pluvialis) i wiele innych roślin, zamykają regularnie przed deszczem swoje kwiaty, i dla tego mogą służyć za niemylną przepowiednią słoty. Kurzyślep ma bydź w tym względzie tak ważnym, że we Francyi

nazywają go barometrem ubogiego człowieka (baromètre du pauvre homme). Jest to roślina bardzo pospolita na polach i w ogrodach, podobna do zwyczaynego muchotrzewiu, lecz ma żywo czerwony kwiatek. Powoy rośnie także wszędzie na polach i przy drogach, ma piękny biało-dzwonkowaty kwiat, i albo ściele się na ziemi, albo obwija się około innych roślin i zbóż. Nogiet deszczowy, ponieważ jest rośliną afrykańską, może się tylko utrzymywać w ogrodach.

g) Z uważania powietrza. Wiatr wiejący w czasie pochmurnym zapowiada blizki deszcz. Chmury gromadzące się jedne nad drugiemi w kształcie urwistych gór i skał, są także oznaką deszczu. Chmury te jeżeli przychodzą z południa lub zmieniają często kierunek; jeżeli są bardzo liczne w stronie północney i zachodniey; jeżeli są czarne i idą od wschodu: to zapowiada deszcz na noc; a jeżeli ciągną z zachodu, deszcz nastąpi dopiero jutro. Chmury podobne do rozwlekłych run wełny, znakiem deszczu mającego nastąpić dopiero dwa lub trzy dni; jeżeli zaś zgromadzają się wśrzód dnia od strony południowo-zachodniey, można się spodziewać wielkiey zawieruchy i deszczu na noc.

Spadły deszcz w poblizkich okolicach parując, może utworzyć nowe chmury, które powtórny deszcz niekiedy zrządzają. Gdy chmury okrywają niebo z rana, a przytém powietrze jest spokoyne, można się spodziewać, że trwający w tym czasie deszcz, wkrótce ustanie; promienie bowiem słoneczne działając skutecznie na spoczywające chmury, mogą je wkrótce zamienić w parę niewidzialną i wypogodzić tym sposobem niebo. To zdarzenie następuje zwykle tylko wtenczas, kiedy chmury są cienkie, jedną stanowią warstę i przepuszczają przez siebie promienie słoneczne; jeżeli bowiem będą bardzo grube i ułożone w kilka warst, a do tego miotane wiatrem, słońce nie będzie je mogło łatwo zamienić w parę niewidzialną, i deszcz może potrwać długo. Takiż długi a nawet rzęsisty deszcz zapowiadają chmury, które nie mają jednakowey prędkości, lecz wyprzedzają się ustawicznie, zbliżając się niby i oddalając od siebie.

Gdy przy zachodzie słońca chmury wydają się bydź złotego koloru i nikną; gdy się zniżają i niejako postępują przeciw wiatrowi; gdy są białe, a przytém niebo jest drobnemi, nakształt marszczek na wodzie, pięknie ułożonemi obłoczkami (co się zowie dropiatem niebem); można się z tego wszystkiego spodziewać piękney pogody, zwłaszcza jeżeli w czasie tych zjawisk słońce jeszcze nie jest bardzo blizkie zachodu. Uważano, że po okazaniu się nieba dropiatego, które jest znakiem pogody na dzień następny, może często przypaśdź deszcz dnia drugiego, trzeciego lub czwartego. Jeżeli deszcz zacznie padać na godzinę lub dwie przed wschodem słońca, można się spodziewać pogody w południe; lecz jeżeli w godzinę lub dwie po wschodzie, słota będzie trwała przez cały dzień, potém ustanie. Gdy deszcz połączony z wielkim wiatrem południowym pada przez dwie lub trzy godziny, a potém sam tylko wiatr ustanie, w takim razie deszcz się przewlecze jeszcze na dwanaście lub więcey godzin i potém ustanie.

h) Znaki zimna i mrozu. Niektóre znaki mogą służyć do przewidzenia zimna i mrozu, jakiemi są: ukazanie się wczesne dzikich gęsi i innych odlatujących ptakow; zbieranie się małych ptasząt w gromady; żywy blask xiężyca i ostrość jego rogow po nowiu i t. d. Również należy się spodziewać zimna lub mrozu: jeżeli wiatr po nowiu wieje z północy, albo ze wschodu, jeżeli niebo iskrzy się gwiazdami; jeżeli chmurki przebiegają nizko ku północy; jeżeli śnieg drobny pada; podczas kiedy chmury skupiają się jak gdyby jakie bałwany lub skały. Uważano, że po zimnach w jesieni następują zawsze deszcze.

i) Znaki odwilży. Są następujące: padanie śniegu w wielkich płatkach w czasie kiedy wiatr wieje z południa; trzaskanie lodu; ukazanie się słońca jakby oblanégo wodą, niewyrazistość ostrych rogow xiężyca

30

po nowiu i niejakie ich przyćmienie; zwrócenie się wiatru ku południowi, lub ku wschodowi; zmienianie się częste jego kierunku i t. d. Znaki te zapowiadają zarazem zelżenie mrozu i powiększenie wilgoci. Uważano często, że jeżeli pazdziernik i listopad były zimne i śnieżne, styczeń i luty następne nastały za to łagodne.

Dalszy ciąg w przyszłym Kalendarzu.

KILKA SŁÓW

O procencie składanym, czyli o procencie od procentu.

Kiedy procenta od kapitału, zamiast odbierania takowych, doliczają się do kapitału dla powiększenia go, mówim na ówczas, że kapitał oddaje się na *procent składany*. Nie trudno wyrachować, że, jeżeli procent roczny jest 5ty, kapitał oddany na procent składany podwaja się po upływie lat 14tu i dni 75ciu. W każdym następnym takim przeciągu czasu znowu się podwaja, po $28\frac{1}{2}$ latach, kapitał staje się 4 razy większym, po $42\frac{2}{3}$ latach 8, po 57 latach 16, po 71 latach 32 razy większym, i t. d. Tym sposobem wzrost kapitału jest bardzo szybki: albowiem 1 złoty oddany na procent składany, uczyni w 100 lat 131 złotych pol., a w lat 200 uczyni już 17,293 złotych.

Przez ciekawość wyrachowano ze ścisłością, ile grosz jeden oddany na procent składany, na 5 od 100 rocznie, podczas Narodzenia Chrystusa Pana uczyniłby z początkiem 1830 roku, i wynaleziono, że summa ta wynosi:

Złotych pol. 18,971,721,652,977,883,512,345,507,079,143,430,432 gr. 11.

Ażeby sobie tę ogromną summę, jako tako, wyobrazić można, zamieńmy ją na złoto szczere.

Dukat hollenderski waży $\frac{459}{50688}$ funt. now. pols., a że w nim jest $\frac{986}{1000}$ szczerego złota, więc złoto szczere w dukacie waży $\frac{216427}{25344000}$ funta; a zatém na 100 funtow, czyli na 1 cetnar szczerego złota potrzeba $\frac{2534400000}{216427}$ czyli prawie 14,710 sztuk dukatow. Licząc dukat po zło: 20, cetnar złota kosztować będzie 234,200 złot. pol.

Dzieląc summę powyższą przez 234,200, wypadnie, że kapitał w mowie będący wynosi.

81,006,497,237,309,494,074,916,768,057,828 cetnarow szczerego złota.

Sążeń (także nowy polski) sześcienny wody waży 127 cetnarow, sążeń sześcienny złota, jako $19\frac{3}{10}$ razy cięższego od wody, waży, 2,455 cetnarow, przeto dzieląc przez 2,455, zamieni się powyższa summa na

32,996,536,552,875,557,667,990,536,887 sążni sześciennych szczerego złota.

Nasza ziemia jest bryłą prawie kulistą, jey śrzednica wynosi około 7,368,000 sążni, a zatém ziemia obeymuje w sobie:

209,434,627,881,000,000,000 sążni sześciennych.

Przez podzielenie łatwo przeto doyść można, że owa bryła złota szczerego zawiera w sobie: 157,550,529 brył tak wielkich jak ziemia.

Słońce jest 1,328,460 razy większe od ziemi, więc ta bryła złota jest jeszcze blizko 119 razy większa od słońca.

Promień tak wielkiey kuli złotey byłby 540 razy większy od promienia ziemskiego; wiadomo zaś, że xiężyca odległość od ziemi wynosi średnio 60 promieni ziemskich; więc ustawiwszy kulę złotą tak, iżby śrzodek jey był w śrzodku ziemi, będzie ona wystawiać za xiężycem jeszcze 8 razy tyle, ile jest od ziemi do xiężyca.

TABELA PROCENTOWA,

Czyli wyrachowanie ile każdy kapitał przynosi procentow na rok, pół roku, kwartał, tydzień i dzień, czy takowe procenta brać będziemy po 2, po 3, po 4, po 5, po 6, lub 7 od sta.

Kiedy lokujemy po dwa od sta.

Kapitał.	Na rok.	Na pół roku.	Na kwartał.	Na tydzień.	Na dzień.
zł. pol.	zł. gr. sz.	zł. gr. sz.	zł. gr. sz.	zł. gr. sz.	zł. gr. sz.
100	2 — —	1 — —	— 15 —	— 1 ½	— — ½
200	4 — —	2 — —	1 — —	— 2 1	— — 1
300	6 — —	3 — —	1 15 —	— 3 1½	— — 1½
400	8 — —	4 — —	2 — —	— 4 2	— — 2
500	10 — —	5 — —	2 15 —	— 5 2½	— — 2½
1000	20 — —	10 — —	5 — —	— 11 2	— 1 2
2000	40 — —	20 — —	10 — —	— 23 1	— 3 1
5000	100 — —	50 — —	25 — —	1 28 1	— 8 1
10000	200 — —	100 — —	50 — —	3 26 2	— 16 2

Kiedy lokujemy po trzy od sta.

Na rok.	Na pół roku.	Na kwartał.	Na tydzień.	Na dzień.
zł. gr. sz.	zł. gr. sz.	zł. gr. sz.	zł. gr. sz.	zł. gr. sze.
3 — —	1 15 —	— 22 1½	— 1 2¼	— — ¾
6 — —	3 — —	1 15 —	— 3 1½	— — 1½
9 — —	4 15 —	2 7 1½	— 5 ¾	— — 2¼
12 — —	6 — —	3 — —	— 7 —	— 1 —
15 — —	7 15 —	3 22 1½	— 8 2¼	— 1 ¾
30 — —	15 — —	7 15 —	— 17 1½	— 2 1½
60 — —	30 — —	15 — —	1 5 —	— 5 —
150 — —	75 — —	37 15 —	2 27 1½	— 12 1½
300 — —	150 — —	75 — —	5 25 —	— 25 —

Kiedy lokujemy po cztery od sta.

Kapitał.	Na rok.	Na pół roku.	Na kwartał.	Na tydzień.	Na dzień.
100	4 — —	2 — —	1 — —	— 2 1	— — 1
200	8 — —	4 — —	2 — —	— 4 2	— — 2
300	12 — —	6 — —	3 — —	— 7 —	— 1 —
400	16 — —	8 — —	4 — —	— 9 1	— 1 1
500	20 — —	10 — —	5 — —	— 11 2	— 1 2
1000	40 — —	20 — —	10 — —	— 23 1	— 3 1
2000	80 — —	40 — —	20 — —	1 16 2	— 6 2
5000	200 — —	100 — —	50 — —	3 26 2	— 16 2
10000	400 — —	200 — —	100 — —	7 23 1	1 3 1

Kiedy lokujemy po pięć od sta.

Na rok.	Na pół roku.	Na kwartał.	Na tydzień.	Na dzień.
5 — —	2 15 —	1 7 1½	— 2 ¾	— — 1¼
10 — —	5 — —	2 15 —	— 5 2½	— — 2½
15 — —	7 15 —	3 22 1½	— 8 2¼	— 1 ¾
20 — —	10 — —	5 — —	— 11 2	— 1 2
25 — —	12 15 —	6 7 1½	— 14 1¾	— 2 ¼
50 — —	25 — —	12 15 —	— 29 ½	— 4 ½
100 — —	50 — —	25 — —	1 28 1	— 8 1
250 — —	125 — —	62 15 —	4 25 2½	— 20 2½
500 — —	250 — —	125 — —	9 21 2	1 11 2

Kiedy lokujemy po sześć od sta.

Kapitał.	Na rok.	Na pół roku.	Na kwartał.	Na tydzień.	Na dzień.
100	6 — —	3 — —	1 15 —	— 3 1½	— — 1½
200	12 — —	6 — —	3 — —	— 7 —	— 1 —
300	18 — —	9 — —	4 15 —	— 10 1½	— 1 1½
400	24 — —	12 — —	6 — —	— 14 —	— 2 —
500	30 — —	15 — —	7 15 —	— 17 1½	— 2 1½
1000	60 — —	30 — —	15 — —	1 5 —	— 5 —
2000	120 — —	60 — —	30 — —	2 10 —	— 10 —
5000	300 — —	150 — —	75 — —	5 25 —	— 25 —
10000	600 — —	300 — —	150 — —	11 20 —	1 20 —

Kiedy lokujemy po siedém od sta.

Na rok.	Na pół roku.	Na kwartał.	Na tydzień.	Na dzień.
7 — —	3 15 —	1 22 1½	— 4 ¼	— — 1¾
14 — —	7 — —	3 15 —	— 8 ½	— 1 ½
21 — —	10 15 —	5 7 1½	— 12 ¾	— 1 2¼
28 — —	14 — —	7 — —	— 16 1	— 2 1
35 — —	17 15 —	8 22 1½	— 20 1¼	— 2 2¾
70 — —	35 — —	17 15 —	1 10 2½	— 5 2½
140 — —	70 — —	35 — —	2 21 2	— 11 2
350 — —	175 — —	87 15 —	6 24 ½	— 29 ½
700 — —	350 — —	175 — —	13 18 1	1 28 1

ZAĆMIENIE CZĄSTKOWE XIĘŻYCA.

Początek zaćmienia Xiężyca będzie widziany dnia 29 Marca o godzinie 2 minucie 12 środek o godzinie 3 minucie 39 z rana; koniec zaś przypadnie pod horyzontem Wileńskim.

JARMARKI

Pryncypalnieysze Kraiowe i Zagraniczne.

Antolepta w Pcie Wilkomierskim w dniach Niedzielnych: 1, Po Nowym roku; 2, Po Gromnicach; 3, Na 4m tygodniu Wielkie: Postu; 4, Po S. Janie Chrzcicielu; 5, Po S. Annie; 6, Po S. Bartłomieju; 7, Po Symona i Judy Apos:; 8, Po S. Marcinie.
Berdyczew: 1szy 13 Stycznia. 2, w N. Białą. 3, 12 Junii. 4, 15 Augusta. 5, 1 Listopada.
Bieszenkowicze: W dzień SS. Piotra i Pawła.
Bobróysk: 1szy, Na 3 Króle. 2, Na S. Mikołay, t. j. 9 Maja. 3, Na Pokrowy P. Maryi.
Chasłowicze: Dnia 24 Lipca.
Dołhinów: Na Wniebowstąpienie Pańskie.
Druja: Na 3 Króle.
Homla: Na Nowy Rok.
Janiszki: 1, Na Gromnicz. P. Maryi. 2, Na Srzodopoście. 3, Na Boże Ciało.
Jeziorosy: 1szy w Niedzielę pierwszą po Jarmarku Widzkim 3 Królskim. 2, 15 Augusta według nowego Kalendarza.
Iłukszta: 1szy na 3 Król. 2, na Grom. P. M.
Krasław: 1szy Od Niedzieli mięsop: do wielkiego postu. 2, od 22 Julii do 1 Augusta.
Kalwarya: w Niedz. po Nawiedzeniu P. M.
Królewiec: 24 Junii według nowego Kalen.
Linków: w Niedzielę po Szkaplern. P. M.
Lubawicze: 1, Na 3 Króle. 2, W dzień SS. Piotra i Pawła.
Lipsk: 1, Na Nowy Rok. 2, 24 Aprylа. 3, W d. S. Michała Arch. według now: Kal.
Oswiey w Guber: Witebskiey: 1, W ostatni Piątek przed Swiętym Piotrem. 2, Na Borysa, to jest dnia 24 Julii.
Ostrowno: Na Wniebowzięcie P. Maryi.
Parycze w Pcie Bobróyskim: W dzień S. Parascewii 14 Pazdziernika, trwa 8 dni.
Płungiany: 1, w Poniedziałek zapustny. 2, Na narodz. S. Jana.
Poswol: Także w tym dniu.
Radoszkiewicze: W dzień SSS. Tróycy.
Rogów: w Niedzielę po Wniebowzię. P. M.
Rogoło: 1szy Na Wniebowstąpienie Pań. 2, Na Boże Ciało. 3, Na S. Michał.
Sałanty: 1szy, na 3 Króle. 2, Na S. Maryą Magd: 3, Na S. Roch. 4, Na Aniołow Str:
Smorgonie: Na Srzodopoście.
Swisłocz: Po Zelwiańskim poczyna się.
Szkłów: 1, w N. Wstępną. 2, Na Boże Ciało.
Szczuczyn: 1szy na Maryą Magdalenę. 2, W dz. Symona Judy według nowego Kalen.
Szaty: W dzień Swiętey Tróycy.
Szydłow: Na Narodzenie Panny Maryi.
Szymbórg: w Niedzielę po Wniebowz. P. M.
Uciana: w Pcie Wilkomier: 1, Na Gromni. 2, Na Wniebowstąp: Pań. 3, na Boże Ciało. 4, Na Aniołow Stróżow, ma tygod. Jarm.
Warszawa: 1, w 2 Poniedz: po Ss. Fili: i Jakóbie. 2gi, w 1 Poniedz. po wszystkich SS., trwaią po 3 tygod. według now. Kalenda.
Widze: 1, w Niedzielę po 3 Królach. 2, Na Srzodopoście. 3, Na N. P. Maryą Szkapler.
Wilno: Od 23 Aprylа do 15 Maia corocznie.
Wiłkomierz: W dzień SS. Piotra i Pawła.
Worno: w Niedzielę po SS. Pietrze i Pawle.
Wysokie: W dzień S. Jakóba Apostoła według nowego Kalendarza.
Zelwa: W dzień Swiętey Anny według Kalendarza Ruskiego.

WYNALAZKI, ODKRYCIA I ZDARZENIA HISTORYCZNE.

Rok.
16, Smierć Augusta Cesarza Rzymskiego. Wypędzenie Matematykow z Rzymu.
138, Pierwsze różno-kolorowe bawełniane odzienie.
209, Wybudowanie muru Sewera w Brytanii.
220, Pierwszą suknię jedwabną Cesarz Heliogabalus nosił.
274, Jedwab sprowadzony z Indyi.
325, Juliusz Firmicus naydawnieyszy pisarz o Alchimii.
429, Wandalowie pod królem Genserykiem przechodzą do Afryki.
493, Jedwabniki sprowadzone do Europy.
603, Użycie pior do pisania zamiast trzcin dawniey używanych.
663, Szkło sprowadzone do Anglii.
800, Zegary sprowadzone ze wschodu do Europy.
904, Pierwsze cło na Renie.
1066, Początek turniejow.
1124, Wynalazek not muzycznych.
1180, Wprowadzenie wexlow do handlu.
1206, Gengiskan Cesarz Mogołow. Uniwersytet Paryzki.
1279, Mogołowie podbijają całe Chiny.
1308, Związek Helwecki. Wilhelm Tell.
1349, Powietrze morowe pustoszy całą Europę, i z tey przyczyny prześladowanie Żydow.
1457, Pierwsze zwierciadła ze szkła w Anglii.

KALENDARZ
SWIĄT I POSTOW STARO-ZAKONNYCH.

STYCZEŃ
Od 16 Mca Teywes do 18 Mca Szwat.

15, Rosz-chodesz Szwat (Nów Mca Szwat).
29, Szabas Szyra (Sobota pieśni) śpiewając pieśń przeyście Izraelitow przez morze czerwone, i Chamisza-oser biszwat, (15 dzień Mca Szwat) Radosny.

LUTY
Od 18 mca Szwat do 16 mca Oder.

13, Rosz-chodesz Oder (Nów Mca Oder).
14, Drugi dzień Rosz-chodesz.
24, Post Estery Królowey.
27, Purym. (Dzień wielce radosny ze zguby Hamana w Królestwie Perskiém.)
28, Szuszan-purym. (Radosny na pamiątkę niegdyś stołeczne to Państwo).

MARZEC
Od 16 mca Oder do 18 mca Nisan.

15, Rosz-chodesz Nisan (Nów mca Nisan).
28, Post pierworodnych.
29, Peysach. (Dzień 1 S. Wielkanocy, czyli wyiście z niewoli Egiptu).
30, Drugi dzień święta.
31 i Kwietn: 1, 2 i 3, Cholhamoed. Powszedne dni (pół święta) między świętami.

KWIECIEŃ
Od 18 miesiąca Nisan do 18 mca Ir.

4, Siódmy dzień święta.
5, Ostatni dzień święta.
6, Isru-chag. (Przydatek do święta) Radosny.
13, Rosz-chodesz Ir (Nów miesiąca Ir).
14, Drugi dzień Rosz-chodesz.
18, 21 i 25, Taynas behab. (Post niektórych pobożnych Izraelitow, w Poniedziałek, Czwartek i Poniedziałek).

M A Y

Od 18 miesiąca Ir do 20 mca Sywan.

1, Lag-baumer (33ci dzień od Wielkanocy) Radosny.
13, Rosz-chodesz Sywan. (Nów mca Sywan).
15, 16 i 17, Szelosze jeme hagbala. (Przygotowanie się do przyjęcia Praw Boskich) Radosne.
18 i 19, Szawues (Swięto tygodniowe) Zielonych Swiąt.
20, Isru-chag. (Przywiązany do święta) Radosny.

C Z E R W I E C

Od 20 mca Sywan do 20 mca Tamuz.

1, Taynes Chof-sywan. (Post niektórych pobożnych Izraelitów w niektórych Prowincyach).
11, Rosz-chodesz Tamuz (Nów mca Tamuz).
12, Drugi dzień Rosz-chodesz.
28, Szywe-oser-betamuz. (Post, dzień zburzenia Jerozolimy). Załobny.

L I P I E C

Od 20 mca Tamuz do 22 mca Ow.

11, Rosz-chodesz Ow (Nów miesiąca Ow).
16, Szabas chazon. (Sobota czytania Proroctwa i widzenia Izajasza). Niewesoły.
19, Tysze-beaw. (Dzień spalenia Kościoła świętego) żałobny i post ścisły.
23, Szabas Nachmu (Sobota Pocieszenia) Radosny.
25, Chamisza-oser beow (15 dzień miesiąca Ow). Radosny.

S I E R P I E Ń

Od 22 mca Ow do 23 mca Elul.

9, Rosz-chodesz Elul (Nów miesiąca Elul).
10, Drugi dzień Rosz-chodesz.

W R Z E S I E Ń

Od 23 mca Elul do 24 mca Tyszry r. 5599.

4, Szlichas (dni wybaczenia) pobożne, że przede dniem się modlą codzień, aż do dnia 18 tegoż mca.
8, Rosz-chodesz Tyszre i Rosz-haszona (Nowy Rok 5599).
9, Drugi dzień Rosz-haszona.
11, Com Gdaliohu (Post ścisły Gdaliasza).
17, Jom Kiper (dzień expiracyi oczyszczenia się z grzechów) Post bardzo ścisły.
22, Sukas. (Swięto Namiotów).
23, Drugi dzień święta Namiotów.
24, 25, 26 i 27, Cholhamoed. (Powszedne dni między świętami).
28, Hoszayna Raba. (Wybaw pomocą wielką).
29, Szemini aceres. (Ósmy dzień zamknienia święta).
30, Symchas Thora. (Pocieszenia się z Zakonu Bożego.

P A Z D Z I E R N I K

Od 24 mca Tyszry do 25 mca Cheszwan.

1, Isru-chag, (Przywiązany do święta).
7, Rosz-chodesz Cheszwan (Nów miesiąca Cheszwan).
8, Drugi dzień Rosz-chodesz.
17, 20 i 24, Taynas behab. (Post niektórych pobożnych Izraelitow w Poniedziałek, Czwartek i Poniedziałek).

L I S T O P A D

Od 25 mca Cheszwan do 26 mca Kisłew.

6, Rosz-chodesz Kisłew (Nów miesiąca Kisłew).
Od 30 do 8, Mca Grudnia Osim dni Chanuka. (Odnowienie czyli poświęcenie Kościoła Swiętego (Dni radosne.

G R U D Z I E Ń

Od 26 mca Kisłew do 27 mca Teywes.

5, Rosz-chodesz Teywes (Nów miesiąca Teywes).
6, Drugi dzień Rosz-chodesz.
15, Asore Betewes. (Post ścisły 10 dnia miesiąca Teywes, w którym było pierwsze oblężenie Jerozolimy).

TABELA

Wschodu i Zachodu Słońca.

D.	STYCZEŃ.				L U T Y.				MARZEC.				KWIECIEŃ.				M A Y.				CZERWIEC.			
	wschód.		zachód.		wschód.		zachód.		wschód.		zachód		wschód.		zachód.		wschód.		zachód.		wschód.		zachód.	
	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.
1	8	12	3	50	7	17	4	42	6	13	5	44	4	59	7	0	4	2	7	58	3	25	8	35
3	8	10	3	52	7	13	4	47	6	8	5	52	4	56	7	4	3	58	8	2	3	25	8	35
5	8	8	3	56	7	9	4	52	6	3	5	57	4	52	7	8	3	54	8	5	3	24	8	35
7	8	5	3	57	7	4	4	6	5	58	6	2	4	48	7	13	3	52	8	7	3	24	8	35
9	8	0	4	0	7	0	5	0	5	54	6	6	4	45	7	17	3	49	8	12	3	23	8	35
11	7	56	4	4	6	56	5	5	5	50	6	11	4	40	7	21	3	45	8	16	3	24	8	36
13	7	52	4	8	6	50	5	10	5	44	6	16	4	36	7	25	3	40	8	18	3	24	8	36
15	7	48	4	12	6	43	5	15	5	39	6	20	4	32	7	29	3	38	8	20	3	25	8	35
17	7	45	4	15	6	40	5	19	5	34	6	24	4	28	7	35	3	35	8	22	3	25	8	34
19	7	43	4	17	6	35	5	24	5	30	6	30	4	26	7	36	3	33	8	26	3	26	8	33
21	7	39	4	20	6	30	5	29	5	27	6	34	4	20	7	39	3	31	8	28	3	28	8	32
23	7	31	4	28	6	24	5	33	5	20	6	38	4	16	7	43	3	30	8	28	3	30	8	30
25	7	26	4	27	6	22	5	37	5	17	6	42	4	12	7	47	3	29	8	30	3	32	8	28
27	7	24	4	33	6	18	5	41	5	12	6	48	4	9	7	50	3	28	8	30	3	34	8	26
29	7	22	4	37	—	—	—	—	5	7	6	53	4	6	7	53	3	26	8	33	3	36	8	24
31	7	20	4	40	—	—	—	—	5	3	6	58	—	—	—	—	3	25	8	34	—	—	—	—

D.	LIPIEC.				SIERPIEŃ.				WRZESIEŃ.				PAZDZIER.				LISTOPAD.				GRUDZIEŃ.			
1	3	30	8	22	4	30	7	30	5	36	6	22	6	43	5	17	7	45	4	13	8	22	3	36
3	3	41	8	18	4	33	7	24	5	40	6	18	6	48	5	12	7	49	4	11	8	23	3	35
5	3	43	8	16	4	38	7	20	5	44	6	14	6	52	5	18	7	53	4	9	8	24	3	35
7	3	46	8	14	4	42	7	18	5	48	6	10	6	56	5	4	7	55	4	6	8	25	3	35
9	3	49	8	11	4	46	7	14	5	53	6	5	7	0	5	0	7	57	4	2	8	25	3	34
11	3	51	8	8	4	50	7	10	5	58	6	2	7	4	4	56	8	0	4	0	8	26	3	35
13	3	54	8	6	4	54	7	5	6	2	5	58	7	9	4	50	8	3	3	56	8	25	3	36
15	3	57	8	2	4	56	7	1	6	6	5	53	7	13	4	45	8	6	3	54	8	24	3	37
17	4	0	8	0	5	2	6	56	6	10	5	48	7	17	4	40	8	9	3	50	8	23	3	38
19	4	4	7	55	5	7	6	51	6	16	5	43	7	21	4	35	8	12	3	48	8	23	3	39
21	4	8	7	51	5	12	6	46	6	21	5	38	7	24	4	34	8	14	3	46	8	22	3	40
23	4	11	7	48	5	16	6	41	6	25	5	33	7	28	4	29	8	16	3	44	8	21	3	41
25	4	14	7	44	5	21	6	36	6	30	5	28	7	33	4	26	8	18	3	42	8	19	3	43
27	4	17	7	39	5	25	6	34	6	34	5	22	7	37	4	22	8	20	3	40	8	17	3	45
29	4	20	7	36	5	29	6	30	6	38	5	19	7	41	4	20	8	21	3	47	8	15	3	47
31	4	24	7	32	5	34	6	26	—	—	—	—	7	44	4	16	—	—	—	—	8	13	3	50

